p ueritate; Promisit enim quod iustos beatificaret; Nam quos
iustificauit hos et beatificauit; Unde est illud; Si terrena dixi
uobis et non creditis quomodo si dixero uobis celestia credetis.
Terrena sunt iustificatio in presenti. celestia beatificatio in futuro;
Unde apostolus; Ex parte cognoscimus et ex parte prophetamus; Sobrie
ergo uiuamus. ut bonam conscientiam habeamus. iuste. ut proximo prodesse
uelimus; Unde est illud; Sapientia que desursum est. primum quidem
pudica est. deinde pacifica; Pie ut deum diligamus; Hec enim omnia
propter deum agenda sunt;

Peccantes primum excipit negligencia sui. deinde curio
sitas rerum extrariarum et ad se non pertinencium cum ipsarum
rerum concupiscentia; Concupiscenciam sequitur consensus. consensum
consuetudo. consuetudinem contemptus. contemptum malicia. id est
affectus et delectacio peccatorum; Negligentia tardat. curio
sitas impedit. concupiscentia ligat. consensus stringit uel obdu
rat. consuetudo trahit. contemptus precipitat. delectacio incarcerat
carcere desperationis. quia peccator cum uenerit in profundum contempnit;
Ueniens autem spiritus sanctus et uisitans miseram animam
per septiformem gratiam suam. primum infundit ei timorem timo
ri subinfert pietatem. ut miseriam timoris suauitas consoletur
pietatis; Pietati scientiam ut sciat uti timore et pietate. timore
ne tristicia habundantiore absorbeatur. pietate ne presumptio
uana precipiret; Scientie fortitudinem. scilicet contra temptaciones. ut

proficiat in bono non tantum scienter sed et fortiter. Fortitudini consilium ut nec scientie nec fortitudini nimis credatur sed omnia cum consilio agantur; Consilio intellectum ut iam intelligant non solum quid consulant homines sed et que sit voluntas dei bona et beneplacens et perfecta; Intellectui sapientiam ut quod actenus consilio vel intellectu discebat iam ei transeat in affectum ut per ipsam gratiam dei sapiat et sapidum ei ac dulce fiat quod ante durum videbatur.

Primumque negligentie opponitur timor. quia qui timet nichil negligit; Curiositati pietas id est affectus divinus. qui sicut dicit apostolus ad omne opus bonum est utilis et ideo contrarius curiositati; Concupiscentie scientia ut sciat se ipsum et interioribus suis vacans non egrediatur ad concupiscentiam sciendi ne audiat illud; Si ignoras te egredere et abi post. ut sciat quam vana sint et caduca que concupiscit; Consensui fortitudo ne vincatur ad consenciendum; Consuetudini consilium. quia cum ventum fuerit ad consuetudinem tunc vere opus est consilio; Contemptui intellectus. quia consilio iam hominum contempto nisi ipse intelligat periculum suum iam proximus est desperationi. Malicie sapientia quia sola sapientia vincit maliciam.

Destruens autem spiritus sanctus in anima humana septiformem hanc miseriam statum in ea edificat septiformem gratiam. Due sunt mole suam; inter quas molitur christianus ut de eo quasi de frumento

fiat panis xpi .s. spes et timor; Qui enim timet et non sperat
desperatus est; Qui sperat et non timet negligens est; hinc dictum
est. non accipies pro pignore superiorem et inferiorem molam; Hoc
ad prelatos dicitur. qui aliquem debent urere. id est penam comminari et
aliquam lucem id est vitam eternam polliceri; Ad quod notandum quia
vestis pontificis erat de cocco bis tincto qui est ignei coloris; Qui
ignis ardet et lucet; Hinc est baculus pontificis ab una parte pun
git. ab alia replicat; hinc verus samaritanus post vinum iusticie ap
ponit oleum misericordie; Unde post pascha est post pascha est pente
costes; Sic itaque prelati subditos suos debent instruere ut non time
ant sine spe. nec sperent sine timore. et sciat unusquisque suum vas
possidere in sanctificatione et timore;

Expurgate vetus fer. Vetus homo adam a quo triplicem
vetustatem contraximus in corde. ore. opere. In corde duplex fer
mentum amor carnis et amor seculi; De amore carnis dehortatur
petrus; Abstinete vos a carnalibus desideriis; De amore seculi
paulus; Abnegantes impietatem et secularia desideria; Sobrie et
iuste et pie vivamus in hoc seculo; Sobrie quantum ad nos. iuste quan
tum ad proximum. pie quantum ad deum; In ore duplici fermento in
fecti sumus. arrogantia et derogatione; Arrogantia est in appe
titu proprie excellencie et dilatacione fame et nominis. quod fit cum
quis se iactat de bonis que non habet. vel que non a deo sed
a se ipso vel p̄cetis se accepisse predicat; Unde david; Os

perdat dns universa labia dolosa l. m; De rogatione cum
quis fri suo detrahit & eu iudicat; Unde sedens adversus f.
t. l. Inope quoque duplici fermento vetascim^9 flagitio q^uitum
ad nos facinore quitum ad pximu que triplici iniuria ledim^9
contumelia verbor dampno rerum cruciatu corpor; riplici
vetustate corruptos X qui dicit ecce nova facio oma refomat
in novitate vite singula singulis opponens & quasi clavo expe
llens; Vetustati cordis que pcedit ex amore carnis & scli opponit
amor pximi & amor di; Vetustati oris que dicit arrogantia
opponit humillima sui acusatio sicut dr iustus pmo accusator
est sui; Et in ev. Cum feceritis oma dicite servi inutiles sum^9
De rogationi opponit frug vite in exemplu emendatio & ut am
bigua in melius interptemur; Vetustati opis que dr flagitiu
opponit continencia facinori innocentia; Et ista duo s. contin
cia & innocentia sunt duplex spc helie in heliseo; Scdm hysto
riam quide quia celebria miracla fecit helyas xii heliseus
xxiiii; Mistice duplex spc i. duo opatis continenciam & innocen
tiam videlicet ut nulli noceamus psim^9 quib; valeam^9; Sicut
paulus qui dicebat; Cupio anathema esse pfrib; meis; Et;
moyses; Si non dimittis pplo huic dele me de l. q. s. Volebant
separi a X bificante non a X iustificante id est q^uiuis vellent
dissolvi & esse cu xpo tn si possent pdesse pximis mallent di
fferri a pmio non ut inppetuum carerent s; ut magis magis

que in proximis laborando id ipsum sibi infusum augerent; Xpc
ergo reformator in nobis ꝫ magnus fuit in corpore uel opere uiro est
iusticia in ore ueritas in corde sapia; Sapientia dr a sapio; Sci;
eni dulcedine celestis iocunditatis cui usu et presencia angli et
ꝫ sce anime modo perfruuntur interim exspectant ac concupienti
animo nichil satis festinant tam longam dilationem ferre non possent
nisi quam quodammodo prelibarent ꝫ pregustarent ꝫ iugi meditacione
et memoria pertractarent; Una memoria habundancie s. t. e;
Mors anime obliuio de qua morte
hoc modo suscitatur; Per memoriam sentit per obedienciam audit
per intelligenciam uidet per circumspectionem olfacit per dilectionem gustat;
Memoria est atrium uoluntas aula delectacio thalamus custos
atrii est memoria proprie confessionis custos aule memoria
celestis patrie;
Quinque flumina abluunt peccata baptismus corpus xpi
lacrime sudor in labore boni operis ꝫ sanguis martirii; Xpc
et ecclia unum corpus constituunt; Xpc caput eccla corpus quia
sicut in capite uita ac uegetacio tocius corporis ita in xpo uita
ꝫ sustamentum ecclie; Que si uelint conformari ꝫ ei seruire
per diuersitate personarum ꝫ officiorum fiet unum cum eo membrum; huius
corporis oculi qui debent membris inferioribus prouidere sunt epi qui
non solum oculi s; ꝫ pastores ꝫ subditi non solum membrorum nomine
s; ouium respectu horum dicuntur; Multum est inter pastorem ꝫ ouem;

prelatum et subditum; Ille regit iste regitur; Ille pascit iste pascitur;
Et sicut pastor preest ouibus dignitate rationis. quia racionalis.
quia erectus ad celum. oues irrationales prone ad pascendum. ita
episcopi debent dici rationales et discreti conparatione subditorum. hii
debent habere canem et funem ad tenendum illum. baculum ad arcendum
tam lupum quam canem si opus fuerit. uirgam ad regendas oues. que
non possunt baculum pati. peram ubi portet panem suum; In ecclesia
dei sunt predones lupi. contra quos necessarius est canis. id est latratus
aspere correptionis et comminatio de supponendo gladio mate-
si non sufficit spiritualis

Paupertas necessaria grauem habet miseriam; Simulato-
ria falsam profert leticiam; Voluntaria nullam sentit penuriam;
Item; Necessaria habet coactionem; Simulatoria zelat seducti-
onem Voluntaria paupertas deuotionem; Voluntariam paupertatem
tria perficiunt. scilicet contemptus proprie uoluntatis abdicatio. plena obedien-
cie executio plenam ut ibi christianus perfectus fiat et obediencie figat
metam. ubi christus qui factus est obediens usque ad mortem;

Sepulto ihesu uenerunt mulieres cum aromatibus; Moritur ihesus quan-
do magnus aliquis grauiter labitur. sepelitur. si in pec-
cato obdormit accepta securitate; Mulieres sunt aliquis spiritu-
alis homo lapsui conpaciens et uolens subuenire; Hic parat
mentem. linguam. manum; Hec sunt aromata que de speciebus confi-
ciuntur; Mens habet species has. affectum conpassionis et zelum

iusticie spiritum consilii et discretionis; Qui necessarius est ne uel
compassio irracionabilis sit. uel zelus inmoderatus et non secundum
sciam; Has species emit mens dando nummum proprie uoluntatis;
Qui enim regitur propria uoluntate nec species habet. nec aromata
parare potest; Postea uero parat linguam ut manifestet uo-
luntatem; Lingua habet suas species modum in correptione. ha-
bundantiam in exhortacione. suauitatem in persuasione; Pro his
dat nummum confessionis ut non sit superbus. sed humilis ore enim
confessio fit ad salutem; Tercio loco paratur manus idest operatio.
cuius pigmenta sunt exemplum innocentie ut nulli noceat. Ex-
emplum continencie quantum ad se. munificentie largitas in rerum
suarum distributione; Hec tria emuntur nummo obediencie sine qua
uel parum uel nichil prosunt talia. huiusmodi aromata emere ut
ungerent ihesum; Ideo corpora unguntur uel ut non feteant uelut
minus corrumpuntur; Et ad hoc spiritualis iste mundat. ut fetor mali
operis non prodeat. uel ne lapsus grauius cadat; Dicebant autem mulie-
res; Quis reuoluet nobis lapidem et cetera; Lapis iste pondus auctori-
tatis per quo timet spiritualis ad studium correctionis accedere; Angelus
magni consilii aliquando reuoluit; Paratis aromatibus non est
unctus ihesus; quia surrexerat. sic aliquando lapsos suscitat gracia.
antequam spirituales adhibeant curationes ad aromata;

Cum in corde tuo sit uel esse debeat
Christi sepulchrum cur cottidie idest singulis momentis

non introiuit? Quia lapis sup positus est. id est delec-
tacio carnis. quę quia per nos reuoluere non possumus ut pote mulie-
res id est fragiles ad angelum magni consilii uocē orationum cla-
mando dirigamus ut reuoluto lapide ingredi ualeamus. Licet enim
nimię grauitatis sit lapis sup positus non tamen diffidamus. quia reuolu-
cio lapidis non in nostra consistit de liberacione. sed in diuina uocati-
one. Unde dicitur quia cito fit mutacio dextre excelsi. Quod bene no-
tatur per latrones illos qui ferentes cadauer auditis hostibus
atque cadere illud permiserunt. et forte cecidit in sepulchrum he-
lisei. et ut ossa illius tetigit mox uitę restitutum est. Uere latro-
nes nos sumus. Qui nos ipsos deo furamur. qui animam nostram ca-
dauer fecimus. dum illam carni subdidimus. Audita autem uoce
hostium. id est predicatione sanctorum. qui carnalitati nostrę aduersantur.
confundimur. Cadit cadauer in sepulchrum helisei. id est christi. et
tactis ossibus reuiuiscit. quia confusi terrore iudicii dei. ad ipsum qui
propter nos mori sustinuit. refugium et nostrum in iudicium ex-
petentes a confusione desperationis reuocamur. ossaque illius
tangentes id est uirtutes imitantes uitam eternam consequimur.
Hęc est dies quam fecit dominus. Ista est dies
non dies mundi quę transitoria est. sed illa dies quam non sequitur
nox. Unde. Qui sequitur me non ambulat in tenebris. Dies hec. dies est iusti-
cię in qua qui uadit non offendit. quam desiderauit uidere
abraham et uidit et gauisus est. Ista est dies tamen raciona-

bilium c̃aturarũ· hec mundana non est racionabiliũ q̃· 7 con
munis est nobis ⁊ mutis; Hic est dies ille qui dicit ego sum
lux mundi; In hac die exultari 7 letari debem⁹· iubilare· s;
corpore 7 anima quia ꝑ ipsum redempta est utraq; natura; Car
nẽ enĩ dñs induit ut carnẽ nr̃am facẽt incorruptibilẽ animã
sumpsit ut aiẹ resurgẽt; Resurrectionẽ c̃aius habem⁹ in spe·
quã futurã ꝓbat resurrectio carnis xp̃i resurrectionẽ animẹ iure·
7 hoc multipl'r; Primũ in baptismo postea in c̃fessione; Ut autẽ
sic sepeliatur caro nr̃a· ut ad gl'am possit resurgẽ· ꝑueniam⁹ ungẽ
corpus xp̃i insepultũ; Preuenire oportet· quia nisi ante diẽ
mortis nos affligendo carnis commissa defleamus· cum xp̃o non
sepelimur; Si non consepelim̃· non conresurgam⁹; Sua igitur
unctione ꝑungatur caro 7 anima sua; Caro .n. debet ungui
mirra 7 aloe; Que uermes occidunt· 7 c̃anẽ dissolui putredi
ne· sua amaritudine non ꝑmittunt; His ergo sp̃eb; caro unguit';
q̃n uigiliis· ieiuniis· quẹ amare sunt caro affligi'; Non autẽ
carnẽ nr̃am hac unctione s; xp̃i ꝑfundim⁹; Postquã .n. uetẽm
hominẽ exuim⁹ membra diaboli facta sunt membra xp̃i; Uñ
si nos ipsos libidine pollum⁹· non in carnẽ nr̃am s; xp̃i peccam⁹;
Anima carismatib; sc̃i sp̃c ungui debet; Unde dr̃; Qui non
habetis argentũ ꝓuenite· emite absq; argento; Sed quoñ
potest fieri hec unctio nisi ematur· Non desp̃et emptor·
q̃r sñi illo a quo emitur si uult ẽẽ non potest quia per

exteriore unctione ditior acquiritur; Qui enim crucem xpi portat consolatione sancti spiritus priuari non potest; His ergo unctionibus insistamus et sint quantum debemus saltem quantum cum discretionis perfectione; Idem prefigurabat nichodemus qui ad inunguendum xpm quasi centum libras attulit myrre et aloes;

In libra .i. utraque unctio ponderatur ut equali trutina inter se coequentur .i. que carnis sunt carni exhibeamus et sint quantum debemus filii et anime quantum possumus; Multi enim amore contemplationis in carne carnem egressi sunt eo quod exteriorem hominem permittunt deficere sine quo interior in uia peregrinationis sue non potest diu uigere; Alii autem econtra ita que carnis sunt carni tribuunt ut domine imperet ancilla .i. rationi sensualitas; Habitis itaque utriusque hominis uel nature in unctionibus ad sepulturam xpi cum piis mulieribus accedere possumus; Hoc autem a nobis remotum non est in claris discretionibus quia quisque in corde suo sepulchrum xpi habet si tamen tale sit cor in quo sit hortus xpi et monumentum diuino lapide excisum .i. fundamentum uere fidei et sacrarum uirtutum deliciosum edificium;

Ergo in corde nostro xpc sepelitur cum uera fide fulgentes passionis xpi conformes sunt optamus; Hoc autem sepulchrum nostrum est tabernaculum in quo defenditur ab estu et turbine et pluuia estu .i. timore iudicii turbine .i. aduersitate sectarum perturbationum. pluuia. id est prosperitatis habundantia;

Ascendit dn̄s in celum; Aquila magna i.
xp̄c puolauit ⁊ nos idest pullos suos aduolandū ubi
ipse est puocat; Aquila cū senio grauat' tūc ag' idest p̄parat
sibi nidū ab om̄i inquietudine ul' frequentia remotissimū. cui
ppinquū fontē puideat. deī usq; ad solis incunitatē euolat.
cui calore suis plumis uetib; ⁊ pennis exustis excita paula-
tim alarū q̄si remigio se deorsum submittens. ⁊ recto uolatu
fonti immittens. ibidē refrigerat' ⁊ alluit'; Postea quomodo
cūq; ascendendo nidū ingress' ubi aliquādiu morando in pristinā
iuuentutē renouat'; Sic ⁊ nos debem' nidū a dō nobis p̄pa
ratum querere. idest cauernā macerię s. mansionē in plaga
to x̄ corpore ex quo renouatio fit anime, cui sit fons lacri-
mar. mār. meit' quib; p̄paratis soli caritatis appximare de-
bemus. adeo ⁊ iuitę uetis plumis exustis. ⁊ pennis quib; ad
inicia uolabam' sensim idest cottidie fonte lacrimar. immer-
gamur. ⁊ post ad nidū plagati x̄. lat's spei subsidio reuolando
in eo tamdiu requiescam' donec animo renouem'; Notandū
ē q aquila tria h̄t. idest corpus. ⁊ alam adextris. ⁊ alam asi
nistris ex corpore, pcedentes quor singula tria hn̄t ala p̄ma
idest sinistra. s. castitas tria h̄ns idest pudorē ad custodiā.
candorē ad munditiā ruborē ad glām; Ala alta idest dex-
tra est humilitas in trib; subsistens; Est .n. humilitas cordis
quā fides ornat et coronat. est humilitas opis. quā ornat

⁊ coronat obedīa · est sermonis quā sequr grā; Corpus uō ipsa
est caritas que trifaria accipitur· ut prius dnī· scdo pximū
tāquam nos· ad ultimū inimicū ppt dm̄ diligam9; S; utriq;
ale cauendus est diaboli laqueus· ⁊ iustum est ne irrete
possint uolare; Uiscum castitatis est luxuria· humilitatis
supbia· et impedimentū caritatis inuidia; Cum senescere in
cipit aquila crescit ei rostrum tam grande ut eo n̄ possit
comedere; Querit g̊ petram· ⁊ tandiu allidit donec fracto
rostro comedere possit; Petra est xp̄c rostrum uita uetus;

Zacharias interp̄tatur
memor dnī; Moraliter est timor dnī· q̄ p̄mum de
donis sci sp̄c· in p̄mis ⁊ p̄cetis specialius· & usq; in finē pfec
tius gignit et nutrit· conseruat ⁊ pficit memoriā dnī
in cordib; fidelium; Hic sacerdos dr̄; Cui· n acceptum deo
magis sacrificiū quā timentis & dn̄o obedientis obsequiū;
In dieb; herodis qui dr̄ uaria pellis· quia in tempore idest inu
tabilitate uariabilis· ⁊ diuersificantis se humane intencionis
et actionis sue in incerto heretice ul̄ diabolice temptacionis
n̄ cessat officium pii timoris; Iudee· qr̄ quorum in corde fides
ad iusticiā est· et ore confessio fit ad salutē; His se timor
p̄cipue exhibet ministrū ⁊ sacerdotē; Docet enī ⁊ agit
ritum sacrificandi· cū post c̄fessionē accepta penitencia
carnē affligendi· ⁊ p contricionē sp̄c deo adherendi· qua

litatē insinuat; De uice abia; abia pat̄ dn̄s; Uicē enī agit dn̄i
prius timor animi· dn̄i eius ꝑueniens iudiciū· uicia insectando
& dampnando iudicis q̊dammō exercet ministerium; De filiab;
aaron qui interꝑtatur mons fortitudinis ul' de uirtutib;
q̄s generat gr̄a· & ubū x̄ qui mons dr̄ montiū; Elisabeht
saturitas dī mei uirtus est cōpunctionis· iuncta semꝑ & q̄i
uxor diuini timoris; S; quare sterilis· q̄ī in primordio sue
peticionis· q̄i in initio sue iuuentutis· & cū marito sue socie
tatis n̄ ditat' ꝑle optate fecunditatis; Optaret siquidē omni
moda uirtutum habundare gr̄a & tēptacionis carius ul' inimi
ci absq; certamine carere molestia· q̄ non inimicis; circa finē
fit laboris; Ideo q̄ cū sicut sare ei deficiunt muliebria idest
q̄uis hui9 sc̄laris uite delectabilia· q̄ quasi mentis st̄ natalia;
tē uirtutū nasc̄r ꝑles contra naturam ꝑ dī gr̄am; Uel certe io·
uxor timoris idest elisabeht est sterilis· quia n̄ petit gaudia
uite ꝑsentis· s; tunc fecundabit' cū nuntiante angelo· idest uite
celestis nuncio· maritus eius timor elinguis fiet· ꝑ infidelitate
influentiū contra se bonoꝝ omniū; Uox· &· in timor potest
spare· & tē uix potit loq̄ndo idest q̄si subsistendo spirare idest
remanē· ul' sup ēē· cū ꝑmissa ceperint bona apparē ul' adesse;
Et q̄si obmutescet· quia succedente caritate deficiet & tabes
cet; Quod uero elisabeht dr̄ saturitas dī mei· idcirco intellr̄
quia dulcedine pie cōpunctionis diuina reficitur esuries

⁊ saturat; Ex hui⁹ itaq; utriq; id est pii timoris ⁊ supne ɔpunc
tionis tam sollempni ɔiugio nascer ples uenerabilis toti mundo;
Iohs enim qui interptat di gra. amor di accipitur; in tocius
cultu religionis ⁊ omniu pfessionu studiis uirtutum ⁊ mitoꝝ
refertur copus; Unde dr; Iohs auctus in cuncta; Hinc in
qua iohs cultor abstinencie. doctor penitentie castitatis per
suasor. instructor humilitatis ⁊ tocius magister uirtutis.
uoce sponsi iocundat. sponsa non sibi zelatur. s; paranim
phi uice in nuptiis ei famulat; Infulis pontificu ⁊ debi
tis mirificaꝝ uestium honorib; templiq; inhabitacioni ⁊ sa
crificioꝝ assiduis epul. ⁊ cultib; suauia pferens heremi secta
que loca reru penuria facit inhabitabilia. zona circudat
pellicia pil camelorꝝ tegmina ɔtexerat lenia mell silue
stri ⁊ locustaꝝ esu soluens ieiunia. uoce supbos terrebat. humi
les consilio fouebat. uita ⁊ morib; quasi quib;da sermonib; oms
ad celu uocabat; Ex hui⁹ enim beatissimi ore primu pmissus est
adit⁹ celestis patrie gradientib; p uia penitencie; Cui siquide
dies natalici⁹ celebratur q non alii sco fieri scitur. quia sua
a natiuitate do famulatu inpendisse monstrat. cum alii
uita sua ul morte tm honorasse legantur; S; quis omia ul
cogitare sufficiat. hui⁹ acta dicta ul merita. Redeamus
igit ad moralitate; Amor xpi de quo dr amor di nunqua
est ociosus. amor nunqua xpi pdiens a quasi nascens ex

timore et compunctione nullum pretermittit cultum uel uiam bone religionis nullus exhorret uel refugit mores uel habitum professionis. immo austiora semper eligens. bona tamen certa diligens. effectu quecumque singula affectu complectens omnia. quanto forcius. quanto securius uiam incedit perfectionis; Sub tutela et ductu obediencie sese claustrali committens discipline. per sancta mentis desideria remotiora semper inde heremi appetit secreta et abdita solitudinis ut in iob legitur. sibi construit edificia; Nunc agente talia tempora peruenit. commutatur et subsequitur diuina gracia; Premittitur enim uite incommutabilis omnis ei penitencie uel abstinentie labor fit facilis omnisque uite carnalis cruciatus dulcis et amabilis;

PETRUS siquidem seruabatur in carcere; Carcer mundus uel corporis uel pocius obligatio peccatorum. in quo tenebre id est cecitas mentis; Traditur anima quatuor quaternionibus; id est quatuor passionibus; que sunt gaudium. dolor spes et timor; Quorum quodque si est de temporalibus que notantur per iiii. propter iiii elementa uel quatuor tempora est quaternio; Si de celestibus; ale sunt subleuantes ad celum; Nocte dormit; Nox est habitus uiciorum; Inter milites id est carnalia desideria que militant aduersus animam; Due catene delectacio et consuetudo; Custodes qui obseruant ne exeat pudor pro derisione si conuertatur timor ne deficiat in bono cepto; Impia

nocte dum sperat angls angls magni consilii visitat eū grā
sua ꝛ cellam idest cor replet lumine quo se videat ꝛ dnm cog
noscat; Latus caro; Unde eua que de late facta est caro
dr; Quod pcutit angls dū caro afflicta reducit aduertiā
que leta traxit ad culpā; Surge velocit; Et sps scs mouet;
Surge qui dormis ꝛ illuminabit tibi xpc; Sic cadt catene;
ꝛ pcedente anglo trāsit pmā ꝛ scdam custodiam; Prima cus
todia est sensualitas; Animalis enī homo n̄ pcipit ea que st
dei; Scda custodia imaginatio qua sepe diabolus fatigat
animā; Occurrūt enī ei imagines corpoꝝ qs viderat et
sic transit ad imagines eoꝝ quas non audierat vl videat;
Vn̄ penitens in ps; Qm̄ lumbi mei impleti sunt illusionib;
Sed qr imaginatio ex sensualitate pcedit recte dr scda
custodia; Tunc veniunt ad portā ferreā; Porta ferrea
est ineuitabilis necessitas mortis extremū iudicium dap
natio maloꝝ infernus; Ad hanc plerūq; venit qui transit
pdictas custodias ponendo pocłis cordis ꝛ in timore con
cepto abstinet a malis ꝛ opa caritatis exercr; que ad supnā
pducunt ierlm; Sed dum quis timore pcutitur districti
examinis consolatione diuina releuatur qr apiri ei hostiū;
S; nec tunc veniunt ad ciuitatē s; pmū ad vicū; Superna
ierlm edificata est ex viuis lapidib; idest electis qui iam
gaudent cum dño; Hui9 vicus est eccla que adhuc pegri

natus intra que 7 seruit ei p cui9 sacramenta puenit; S; discedente
te anglo petrus ad se rediit dicens; Nunc scio uere q misit d;
Dum attendit hō suā infirmitatē sic desit auxiliatrix grā
ascribit dō suā liberationē;

Mulier que erat in ciuitate peccatrix; Notandū unde
uenit. qualis uenit. quom uenit. ad quē uenit. ad
quid uenit; Unde uenit. De ciuitate id est de cōmuni
humane ɔfusionis habitacione; Qualis uenit. Peccatrix;
Quom uenit. Cum unguento id ē cū oblatione pferende
7 pcipiende reccitiationis; Alabastri; Alabastrum ē lapis
solidus 7 fortis in quo cauato pciosum unguentū optime
reponi potest; Alabastrum g designat firmā 7 fortē bone
mētis intentionē. in qua est unguentū id ē humilitas ɔpun
ctionis ex desiderio boni odorē pferentis; Nardus q. est
herba aromatica. humilis. breuis. odorifera; Pistici id ē fidelis
non adulterati; Pistis q. fides int pr; Sic 7 unguentū ɔpunc
tionis nichil habē debet alti9 ɔmixtionis. id est terrenaꝝ rerū
sicut fuit oratio balaā. qui pri9 conpunct9. post auaricie
ignib; fletus siccauit; S; debet ɔpunctio sue ul alti9 tm̄ sa
lutis fieri desiderio; Preciosi id est pseuerantis nichil enī pciosi9
dō pseuerancie mito; Cū tali unguento uenit maria id est
amaritudo ul amara p penitenciā; S; magdalena id est
turrensis 7 turris p uite subsequtis altitudinē 7 excellentiā

caritatis; Sic et peccatrix quelibet anima. uenit ad xpm idest
xpi uicarium. abbatem et prelatum; S; stat retro idest peccatorum re-
miniscens non audet frontose diuino conspectui se presentare.
ut presumat tam cito aliquam cognitionis eius uelut granum petere.
quod est ante faciem eius; sed dicit sibi sufficere si mereatur peccatorum ueniam
obtinere; S; non stat secus idest iuxta pedes. idest iuxta mandatorum
eius preparata incedere. uel et ut discat. quomodo animo debeat agere;
Qui appropinquant pedibus eius accipient de doctrina eius; Pedes
xpi sunt equitas et mansuetudo; Super pedem equitatis fudit
mulier lacrimas timoris et doloris; Super pedem uero mansuetudi-
nis fletus spei et consolationis; Sic et iudicium dei timere de-
bemus. ut in misericordiam non desperemus; Capillis tergit. idest super-
flua uite temporis. ut in uictu uestitu nimio et huiusmodi que non
requirit natura sed luxuria deposcit et superbia. et ideo prius superflua; hec
inquam cum contempnunt et uident dedecus et obprobrium superbie condempnant.
quasi capilli ad tergendos domini pedes adaptantur; Hec mir; Ex
contemptu enim superfluorum fiducia tribuitur pedum domini tergendorum. et ea
conuertunt in dei obsequium. que prius in eius seruiebant ad eius in-
periculum; Sicut et. cum expanduntur capilli quodammodo [illegible] digni-
tatis qualitate multum mutantur ut inde pedes tergantur. sic
deliciosa et composita uite temporis superbia cum humilitatem recipit.
et habitus et ordinis famulatum impendit dominicis pedibus; et suis
uacare potest perfectibus. et osculata est pedes; Osculum aliud

reconciliationis ut est inter inimicos· aliud dilectionis ut
inter coniuges et parentes et filios; Hec autem osculum expe
tit reconciliationis· ut potest inimica inter portis; Sed hoc os
culum imprimitur duobus labiis id est confessionis peccatorum
et promissionis implendorum bonorum· et unguento ungebat id est
perseverantiam in mandatis domini perficiendis ipso affectu spon
debat; Rectus igitur ordo; Prius lacrimas fudit quod fuit
signum doloris et compunctionis· deinde capillis tersit· quod est indici
um mundane renuntiationis· et delectabilium abiectionis;
Tercio osculatur quod est indicium petende et acquirende dile
ctionis; Quarto unguento unguit· quod est demonstratio
perfecte in christo et perseverantis bone operationis; Ex cuius effusione
id est exemplo et opinione procedit odor suavitatis; Hoc
malus videt et invidet bonus considerat et imitari desiderat;
Ecce qualiter pro quibus mandata est ab innumeris criminalibus;
et digna effecta sanctorum inter eos agminibus; Gratias illi a quo talia
dantur;

Transit petrus primam·
et secundam custodiam; Prima custodia est concupiscentia carnis·
et concupiscentia mundi; Secunda est vana gloria que petrum circum
ducit et observat; Quibus cum transierit venit ad portam
ferream id est mortem duram et gravem mortalibus; que quia commu
nis et naturalis est omnibus ultro patere dicitur; Post hanc facie
ad faciem dominum contemplans dicit; Nunc scio vere et cetera; Prima

custodia est mundi; carnis quã difficili⁹ transitu⁹· q̄r facili⁹ sc̄tm relinquitur⁹· quã desideria carnis uincem⁹; Porta ferrea est· uia ria gl̄ia· ul̄ sup̄bia sp̄c; ferrea quia g̃uis ⁊ difficilis est om̄ib;· nec facilē exitum suis uiatorib; p̄bet; Ultro tm̄ apiri dr̄· cū p̄cedentes custodias fidelis anima p̄ dī adiutoriū transierit; Hanc sibi q̃si ultro ip̄a gr̄a apit· que multo habundancior est iusto quã mceris ⁊ dignū est· ut qui laborauit p̄ gr̄am ut p̄cedentes transiret in hac ultima dn̄m magis ꝑpicium inueniat· ut iam tuto dicat; Nunc scio ⁊c̄;·

NISI granū frumenti cadens in t'ram ⁊c̄; Granū est cibum p̄dicationis xp̄i· qui factus homo semē n̄r in uertit in frumentū· dum quasi animalib; ⁊ more bestiarum· nichil nisi transitoria q̄rentibus ul̄ scientibus· p̄ carnis n̄re assumptionē escā uite et salutis n̄re p̄buit ꝑpetuam ⁊ sp̄ualē; Huius frum̄ti granū nisi cadens in t'ram m· f· ⁊ cetā; Terra modo eccl̄ia uł fidel' anima; In hanc t'ram cadens granū frum̄ti id est in humanã animā ueniens uerbū fidei xp̄i nisi fuerit mortuū id est dn̄ice mortis memoriā ɔtulerit· ⁊ dilectionē ⁊ ip̄am animā salubrit' et ut ita dicam uitalit' mortificauerit ip̄m solum· s· uerbū dī in se solus uirtute ⁊ dignitate manebit· absq; anime pfectu et utilitate; Si autē mortuū fuit id est p̄dicta fuit multū fructū affert· id est non solum radices tollit uiciorꝝ s; ⁊ gramina ɔfert uirtutū ⁊ morꝝ; Qui sit p̄fectus p̄xi

tiorum. Frumentum est sapor redolens et solidum. fides est sapor
fide redolens. caritate solidum; Sapor enim fidei nutrit ac reficit.
odor et redolentia spei delectat et afficit. soliditas caritatis cor
roborat et perficit; Sed hoc granum frumenti habet paleam non preparatum.
nisi caveat admixtam idest secularis iactancie vanitatem vel
heretici dogmatis levitatem vel pravitatem; A qua palea per salubrem
discretionem separatum siccari debet et torreri igne tribulationis.
ut melius moli possit tempore sue comminationis vel confractionis inter
duas molas obedientie et paupertatis; Salutis enim verbum sive regu
laris vite propositum in corde veri pauperis et perfecte obedientis col
locatum. inter paupertatis asperitatem et obedientie disciplinam. et
virtutes subtiles divine et spiritualis intelligentie idest celestis gratie
sententias quasi candide farine et semper crescentis profert minu
cias quibus fidelium reficiat animas; Sed ne ventus elationis
hanc farinam dispergat. aqua humilitatis eam conglutinat. ut in
unam massam redigat de qua panis fiat. qui panis est purga
torius conso latorius solidus. purgatorius incipientium
consolatorius perfectorum solidus beatorum; De assumptione beate marie

INTRAVIT ihesus in quoddam castellum. Miratur et querit plerique quod
ad beatam mariam lectio ista pertineat; Hoc itaque videant. Castellum
est turris quelibet et murus in circuitu que duo se invicem defendunt.
ita ut hostes per murum abarceantur et a muro parcem detreantur;
Tali castello virgo Maria congrue notatur. quia virginitas

mentis et corporis· quasi murus undique uallauit· ita ut nullus
umquam esset ascensus libidinis; Et quia uirginitatem solet impug
nare superbia· est quoque in hac turris humilitatis· que amuro
uirginitatis omnem repellit elationem; Sic mea numquam fuit super
ba uirginitas· uel inquinata humilitas; De uirginitate
ipsi euangelistam interrogantem angelo filium promittenti respondit; Quomodo
fiet istud quoniam uirum non cognosco· Si cum uirgini nube disponenti
diceret filium habebis· non miraretur· nec inquireret quia usu
natali se grauidari speraret; Haec uero mirata est· que num
quam se uirum cogniturum certissime sciebat; De humilitate uero
dicendum quia cum ab angelo salutaretur· mater dei eligeretur· et quomodo hoc
salua uirginitate fieret doceretur· benedicta super omnes mulieres predi
caretur respondit; Ecce ancilla domini f· m· s· u· t·; Et alibi; Re
spexit humilitatem ancille sue; O sublimis uirgo mater dei· o
mater humilis ancilla dei; Quid sublimius esse potest· Quid hu
milius de se sentire potest; Quidam hoc castellum magdalum dicunt·
a quo et maria magdalena uocatur; Bene hoc;
Magdalum· enim· turris dicitur; et humilitati comparatur· hic uero non no
minatur· sed tamen quoddam dicitur· quod discutiendum est; Quoddam id est
singulare castellum fuit beata maria; Licet enim alie multe mu
rum et turrim habeant id est uirgines sint et humiles· tamen sal
ua uirginitate matres esse non possunt· quod haec sola potuit ideo
quoddam id est singulare; Ymmo sit enim aliqua mater et uirgo dicitur·

hoc inpossibile sit. Et sicut maria singularis erit. que unicum
filium dei genuit. qui sicut est unicus unico patri. ita est unicus
unice matri. Vel tunc id est si virgo pariat. nulla talem generabit. Est
ergo castellum quoddam in quod intrauit ihesus. Porta fides est. Quia
credidit perfecta sunt omnia que dicta sunt ei a domino. Hec quia christus
intrauit castellum. hoc violatum est. Ihesus enim saluat non violat.
fracta consolidat non solida confringit. Sicut nomen eius ita et opus est.
Et mulier quedam martha nomine excepit illum. et huic erat soror nomine maria. Quid
sorores hee significent plenissime patres exposuerunt. scilicet duas
vitas. martha actiuam. maria contemplatiuam. Sicut quod mater dei
est singularis ita et harum vitarum effectus in ea singularis fuit. Alii
marthe officio quemlibet hospitem in domo susceperunt. ista dei
filium non in domo sed in utero suscepit. Alii nudum ueste corrupti
bili operiunt. in hac virgine uerbum dei carnem humanam personam assumpsit.
que incorruptibilis permanebit. Alii esurientem et sicientem ex-
trinsecus reficiunt. hec dominum hominem humana vice indigentem non
solum exterioribus verum et suo lacte nutriuit. et ut breuiter sex opera
misericordie dicam. filium dei hospitem suscepit. nudum carne vel et pannis
induit esurientem pauit. sicientem lactauit infirmum per infan
ciam iacentem non solum uisitauit. sed et balneando fouendo
leniendo gestando frequentauit ut merito dicatur. Martha sa-
tagebat c. f. m. Comprehenso autem crucifixo quasi in carcere posito assuit.
ut scriptum est. Stabant iuxta crucem i. o. e. Turbabatur et

sollicita erat: cum fugeret in egiptum a facie herodis; Turbabatur cum iudeos insidiantes cognosceret; Ad ultimum turbata est ualde cum
suum talem filium ligari flagellari conspui spinis coronari deri
deri colofizari crucifigi mori sepeliri; Non conuenit ei quod dicitur;
Martha sollicita es et t. e. p. Nemo dubitat quod beata maria
filium suum de omni tribulatione uoluit liberari et se ipsam in
turbatione adiuuari ad iniuitate quam pro thorica parte m. s. ma-
rie filio in eē nouat; Hec est quod martha conqueritur quod eam reliqueret
rit solam ministrare soror et eius auxilium in ministerio flagitat.
Haec de parte marthe; Porro de parte marie que optimam partem. quanta
uel qualis est pars quam optimam elegit maria que sic laudatur ut
ab ea auferri non dicatur; O quam magna multitudo dulcedinis
dei fuit in uirgine maria in quam spiritus sanctus superuenit cui uirtus
altissimi obumbrauit et de eodem spiritu sancto concepit; Quid non de celo
sapiebat in qua sapientia dei latebat. excuti uto corporis adaptabat.
Xpistus ergo in maria dei uirtus et dei sapientia et omnes thesauri sapientie
et scientie in maria; Hic non tunc ad pedes sed ad caput sedens audi
ebat uerbum ex ore eius; Hec conseruabat omnia uerba angelorum pas
torum magorum et ipsius filii conferens in corde suo; Nemo umquam
gustauit quam suauis est dominus; Apud eam immo intra eam erat
fons uite; Circa plurima occupabatur martha circa unum de
lectabatur maria et unum est necessarium; Plurima auferuntur
unum manet; Singularem partem marthe pegit singularem op

timam marie elegit; Sed pars marthe auferetur ei; Iam enim non erit sollicita ut ministret ei sicut puero cui omnes ordines angelorum ministrant sicut domino; Pars uero marie ei perficitur. que non auferetur ab ea; Exaltata est enim super choros angelorum et repleta est in bonis desiderium eius. uidet dominum facie ad faciem sicuti est; gaudet cum filio in eternum; Hec est pars optima que non auferetur ab ea. cuius et nos participes simus meritis et precibus eorum. Per xpistum dominum nostrum;

Continencia et castitas non idem sunt; Continentia enim per penarum timorem. sub dolorum labore ieiuniorum uigiliarum et ceteris huiusmodi afflictionibus laborat. carnem eius omnes sensus cohibere. et quasi carnali uinculo ab apetitu et nequiciorum forti temperantia constringere; Sed in hoc nemo perfectionem debet ponere; Castitas uero quasi regina potens libertate. ac reginali fulgens uenustate. secure amplitudinis et pulchritudinis gaudet et delectatur amenitate. nil siccitatis timet calore estiuali. nil lesionis tempestate hiemali. non hanc temporum annositas sed uirtutum prouehit maturitas; De hac dici potest quod mundus eam non potest cognoscere. quia uel opinionem eius uix sustinet audire; Sed tamen huius castitatis tres gradus; Primus est integritas fidei et intentionis; Secundus desiderium et delectatio uoti ac professionis; Tercius instancia et perseuerancia promisse perfectionis; Fides et intencio illud sanctum uotum et professio angelorum etiam in hac uita releuatur solamine. et gaudet consor-

cio · pfectio de celesti non dubitat primo; Hec q̄ morto deligata
floribȝ circūdata lilior̄ ⁊ uiolar̄ gestans tn̄ in capite coronā
rosar̄ ppter continuū uitis martirū obsequiū cōtinencie utitur
more ancillar̄ uirginitatē ū affectu hr̄ ⁊ diligit loco filiar̄;
Hanc ū digne possum⁹ attollere caritatis tn̄ uō tepescat in
cendium ⁊ si nec cordis sufficit ingeniū / nec lingue officiū;
Hec ergo castitas multo amplior ⁊ pfectior mansit ⁊ habun
dauit in beata maria cui custos semp affuit · humilitas · quā
utramq; docebat · et regebat karitas; Nam respectu ⁊ in
tencione diuine caritatis / hec prima uotū fec̄ seruande uir
ginitatis; De qua uł quicq̄ digne possum⁹ dic̄e; Aptemus
tn̄ iiii · sollempnitates eiꝰ; ad pfectū uite uł mortalitatis
nr̄e; Prima est natiuitas · initio sue illuminatiōis · dans
indicium future in mente claritatis; Cui conpar̄ ortum diuinu⁹
ppositum castitatis in corde electi · ostensi tn̄ exti⁹ more nati ·
pueri p loco ⁊ tempr̄ pfessionis ⁊ uoti; Quamuis · ē · uelit quisq;
castitatis inse bonū zelari tam̄ ipsa pfessio ⁊ uotū non debet
occultari p aliorȝ edificatione · uł si tn̄ ceciderit · penitencie
satisfactione auxilio tocius ecclē iuirtus tn̄ ⁊ initium seruari
pot̄ · ⁊ debet intuitus intentione p eterna remuneratiōe;
Deinde annunciacione cōparat̄ pfectio ⁊ plenitudo castita
tis · que omīa mundi fugiens angelicā affectat ⁊ exercet
conuersationē · ut digna sit uisitacione · uł allocutione

angli. de laboris eam primo uel salutis filio qui de xpo gaudio
certificantis; Quasi .u. sibi et aliis xpm generat. qui singulare ca-
stitatis primum exemplo uite uel predicatione quam fit in celis speci-
ale preceteris conmendat; Purificatio temporis perfectum castitatis est. quo
iam omnimode purificationi et cogitacionum purgationi perfe-
ctus insistit. non tam laboribus quam animę suspensione ad contempla-
cionem diuinam; Purificatio .xl. dierum numero conpletur. quia ab hac
non debet cessari donec uitę claudatur terminus; Assumptioni con-
paratur ipsius castitatis remuneratio quia susceptio inter choros
angelice societatis; Ideo maior et clarior ceteris est hec sollempnitas;

Cum de thalamo uirginali
sponsus processit. exultauit ut .g. ad .c. u. suam per omnem
dispositionem suę conuersacionis. qui quandam uiuendi uiam nobis
sternens et ordinans. per quam nos post se trahet amore exemplis
quasi quibusdam uestigiis; Unde dicit; Venite post me; Uenimus
enim post eum cum toto corde in iusticia incarnationis eius intendi-
mus; Hec namque meditacio fit in maria uirgine quę soli deo ce-
pit placere; Spiritualis in nobis conceptio pię est uoluntatis intencio;
Natiuitas uero boni operis inchoatio; Circumcisio quam non licet
fieri suis manibus magistrorum est super opera discipulorum discretio;
Tunc ihc nomen sortitur. quia post subiectę salutis iudicium acce-
pit discretionem prelati; Apparitio nutu dei operum manifestacio;
In apparitione semper uirgo mater inuenitur. quia bonum

opus semper pudor comitatur. nec se scit; dum laudari cupit. xl.
dierum purgatio usque in finem boni operis exercitacio; Pueri ad tem-
plum dilatio post finem vite perfecti operis representacio; Symeon
senex. antiquus dierum; Puer in ulnis ponderatio cuiusque meriti;
De reliquis ut ista faciamus admonet apostolus petrus; Xpistus autem passus
est pro nobis. u. r. e. Ieiunavit et nos ieiunemus; Mortuus est et nos pec-
catis moriamur; Resurgamus et nos ad vitam resurgamus; Ascendit.
et nos cor sursum habeamus; In morte fides. in resurrectione spes.
in ascensione caritas; Debet esse conceptio pura. nativitas volun-
taria. circumcisio discreta; apparicio uerecunda. purgatio continua.
oblacio sancta; Qui hec de domino imitatur fideliter. currit post eum feliciter;
Tria sunt que faciunt currere. timor fugiendo. desiderium appeten-
do. amor proximum imitando; Quatuor sunt qui cursum impediunt.
frigus. id est torpor diffidencie. calor concupiscentia carnalium.
via laboriosa id est asperitas observationum. vehemencia proficiscen-
tis. id est nimia confidentia. contra torporem unguentum laxa-
tivum quod conficitur de recordatione miraculorum xpisti; Contra estum
unguentum refrigatorium. ex spe b; preceptorum; Contra laborem;
unguentum sanativum ex memoria passionum xpisti; Contra ve-
hemenciam unguentum mitigatorium de recordatione misera-
TRes sunt assumptiones tionum xpisti;
quibus deus assumit hominem; Prima inchoationis per solam gratiam;
Secunda pausationis et meritorum cum gratia; Tercia consummationis et se-

curitatis cū plenitudine grē. prima animā uiuificans. scdā
animā a laborib; recreans. tercia animā eterna beatitudine
exsacians. pⁱma anime solius. scdā & tercia tam corporis quā aīe;
Septem modis suscepit ds hominē. pⁱmo ad sponsionē
scdo ad ptectionē.
tercio ad sustentacionē quarto ad reconciliationē. v. ad pbationē.
vi ad consolationē vii. ad remunerationē; Primū ppugnato
res contra diabolū suscepit in causam ut quasi spondeant p eis.
& qndo confidit in eis. quē admodū causā beati iob. quasi cuius
dam agoniste sui contra diabolū defendendā suscepit; Quosdā
autē quasi timidos & inertes suscepit ad ptectionē ne ledant.
alios inpugnā ruentes suscepit ad sustentacionē ne iterantur.
alios post ruinā resurgentes suscepit ad recōciliationē ut restitu
antur. alios iam bn̄ opantes suscepit ad pbationē ut remune
rent. alios inter opandū fessos suscepit p initiam remune
rationē ut refocillent & consolent. alios post bonā opationē
suscepit ut glorificent;
Septies cadit iustus. id est p cogitacionē p sermonē.
p surreptionē p necessitatē. p uoluntatē. p obliuionē.
p ignorancia; Septies resurgit. p meditacionē uerbi dei.
p taciturnitatē p confessionē. p ieiuniū. p caritatē. p ora
cionē. p regule diligentiā;
Qui de seculo exeunt in uia dñi ee incipiunt; In hac

uita debent eẽ sollicitι ⁊ pspicaces· que retro sunt obliuis
centes ad celestia anhelantes; Oportet ꝫ ut habeãt pam in qua
reponant uitulũ saginatũ ⁊ panẽ anglorum in lac conuersũ;
Pera est sacculus ⁊ receptaculũ memorię· in qua amor xpi
⁊ retractio assidua debet uigẽ· ⁊ de die in diẽ crescẽ· ita ut
in ope extra appareat sicut extra portatur· ⁊ apparet pa;
Hanc non portauerũt antiqui quia uitulus saginatᵘ non dũ
occisus erat nec panis in lac ɔuersus; Habebant fidẽ de uen
turo clausã· s; impletio fecit ostensionẽ ⁊ manifestacionẽ; De
bent ꝫ portare monetã non illam quã in egipto habuerunt·
s; que cognoscat̃ tota uia illa que incedunt; Moneta est hu-
militas xpi· cui diuinitas s· imago regis est inpssa; hanc cog-
noscunt omñs iusti cũ hanc emunt ⁊ uendunt; Angli ꝫ hanc
cognoscũt ⁊ hominib; deuotionẽ suã uendunt· emũtes fidẽ et
deuotionẽ eorum quia placet anglis fides ⁊ bona opatio eorum ⁊
deuote supplicant dõ pillis; Non debent etiã illi qui in uia dñi
sunt ambulare soli; Ue enĩ illi qui solus ambulat· quia si ceci-
derit non habet subleuantẽ; Solus ambulat qui peccatũ suũ
celat· nec ɔfitendo querit subleuari ab alio; Solus etiã ambulat
qui remanet in ppria uoluntate; Ubi ppria uoluntas ibi in
iquitas que dõ resistit ⁊ usurpando sibi sedẽ dĩ eum expellit;
Qui in ppria uoluntate offenderit· non releuat̃ ab aliis· ubi
tam cõmunis uoluntas ibi equitas; Ex equitate iusticia et-

caritas que cadentes erigit et sublevat.
Iter huius seculi sicut nudi ingressi sumus sic et nudi pertranseamus quanto
minus onerati tanto securius et celerius ad patriam perveniamus
quo tendimus. Unde: Nichil intulimus in hunc mundum nec aliquid
auferre possumus. Unde et athlete nudi luctabantur. Nudi cum nudo
luctemur ne diabolus in nobis deprehendere valeat per quod nos sup
plantet et deiciat. Si nudi sumus nichil perdemus quia cantabit va-
cuus coram latrone viator. Transnaturus aquas ab omnibus se de-
nudat ut expeditius ad portum veniat. Non capiamur deliciis
vel illecebris concupiscibilium huius mundi quia stultus est viator qui
captus pulchritudine pratorum et florum obliviscitur quo tendebat.
Unde: divicie delicie acquisite si affluant nolite cor apponere.
Prefigit nobis etiam metam apostolus et regulam: habentes inquit vic-
tum non delicias vel superflua et vestimentum quo frigus arceatur non
aurea vel gemmata indumenta, his contenti simus. Unde Iacob non
petebat a domino nisi panem ad edendum et vestimentum ad operiendum.
Sunt autem nobis in hoc carnali exilio viantibus duo necessaria:
pera in signum peregrinationis, baculus in auxilium sustentationis.
Per exteriorem partem pere significatur mortificatio exterioris homi-
nis in carne. Per interius latus pere paciencia per quam possidemus
animas nostras. In pera reponamus ne in via deficiamus panem, carnem,
monetam. Per panem Christus significatur qui cum sit panis et refectio
angelorum in patria ad alendam infantiam nostram versus est in

in lac. cum uerbū caro factum est; Moneta pbata est caritas que
emunt celestia; In quocūq; xp̄c hanc agnoscit. ibi magnū fuē
applaudit; Hanc a nobis exigit. ut ab emptore uenditor. a de
bitore conditor; De hac dicitur; Nemini quicquā debeatis.
nisi ut inuicē diligatis; Baculus est uirtus discretionis. que ne-
cessaria est tanquā deauratio omniū uirtutū; Hic est baculus
quo noe inmoderatū rugitum animaliū que inferiori triste-
ga erant conpescebant; Hic est baculus quo abrahā de sacrifi-
cio suo abigebat. id est demones supbos. leues. et uagos. qui
inter nos in quasi latrunculi ex omnī parte obseruant; Unde
israel hostes habebat a tergo egiptios mare in facie. montana
a latere;

p

Psallite dn̄o in cithara; In cithara sunt duo ligna. unū
inferius et aliud superius. inferius lignū cauū est. superius
solidum est; Inter utraq; ligna tenduntur corde. quib; deor-
sum tenentib; sursū trahentib; superiores clauos plectrum tor-
quet. ad inferiores autē clauos corde digitis pcusse resonant.
Duo ligna due sunt cruces; Inferius lignū crux carnis. superius
lignū. crux mentis; Crux carnis est afflictio in corpe. crux
mentis passio in corde; Inferius lignū solidum nō est. quia omne
quod in carne dolet. si conscientie bone gaudiū n̄ tollitur. foris
spem doloris ht. intus ueritatem non ht; Superius lignū solidū
est. quia dolor mentis ad intima penetrans monstrari pot;

figi non potest; Corda est corpus quo tenditur et maceratur inter penam et dolorem cordis; Inferior clavus est timor. superior clavus est amor. quia timore caro configitur. amore animus vulneratur; Ille ne ad mala moveatur. iste ut ad bonum sensificetur; Plectrum est gratia que affectum cordis apprehendens ad se trahit. et ad superiora ire facit; Corda siccatur et tenditur. ut sonum reddat. quia caro hominis prius a malo mundatur. postea in bono excitatur. ibi siccata hic tensa. siccata per abstinenciam. tensa per pacientiam; Inferiores claves sunt rotundi. superiores solidi. quia timor circumspectus esse debet amor perfectus;

Ligna saltus pre paucitate. n. Solet aliquando per silvam genus humanum accipi in quo diversitas est morum. sicut in saltibus diversitas invenitur lignorum; Cesores vero lignorum sunt doctores animarum fidelium. qui habent securim iudiciarie potestatis. que per pie discretionis considerationem teneri et per iuste severitatis correptionem incidere debet;

Quamdiu igitur in manubrio gratie ferrum; id est anima predicatoris tenetur. utilis est et efficax ad vicia succidenda; Si vero per superbiam excussum ceciderit in aquam id est in terrenam concupiscentiam iacet in profundo gravis et inutilis; Unde; Peccator cum venerit in profundum contempnit; Et illud; Submersus sum in limo profundi; Quod si humiliatur; Spiritu clamet. heu. heu. heu domine et hoc ipsum mutuo acceperam, dum intelligit et confitetur ad quid unicuique datur gratia misso in aquam;

lignu ferrum natat· dum p memoria dnice crucis sedatur car-
nis luxuria· itinq; spc ad supna reuolat· & reddit ei gra qua
Siquis ierit pdiderat;
cum amico simplicit in silua ad ligna cedenda· & lignu
·s· fugit· & c; Ad silua cu amico imus quociens cu quolibz
pximo aduriuenda delicta nra suertim· & simplicit ligna
succidim cu delinquenciu uicia pia intencione resecam; S;
securis manu fugit· cu se se increpatio plusqua necesse est in
asptatem ptrahit· ferrumq; de manubrio psilit· cu de cor-
rectione sermo durior pcedit· & amicu pcuciens occidit· q
suu auditore plata contumelia aspu dilectionis interficit; S; is
qui incaute ligna pcidit· & pximu extinguit· ad tres necio
urbes fugiat· ut in una eaz defensus uiuat· quia si ad pe-
nitencie lamenta suersus unitate sacrameti sub fide· spe
& caritate absconditur· reus ppetrati homicidii non tenetur·
eumq; extincti pximus cum inuenerit non occidit· q cu;
districtus iudex uenerit· ab eo uindictam de culpe reatu non
expetit· que sub eius uenia fides· spes· & caritas absconderit;
y Vixit dns cui est ignis
in sion· & caminus in ierlm; Syon psens eccla· in qua dnm
de longe speculam p speculum in enigmate; Ierlm supna eccla·
in qua facie ad faciem dnm uidemus; Unde; Nunc cognosco
ex parte tunc autem cognoscam sicut & cognitus sum· in ierlm

superna et celesti, in qua facie ad faciem plenaria dei visione perfruentur;
Est igniculus in syon et caminus in ierusalem, quia hic est portio, ibi
plenitudo per similitudinem; Sicut parvos et paucos carbones in
aliena domo sumimus ut in nostra magnum ignem exsuscitemus; sic in
hoc mundo tanquam in extranea domo ardorem caritatis ac-
cendimus ut in eterna patria plenum habeamus. quem spe inimus: in ma-
gnum commutabimus. veritate. imperfectum plenitudine;

Sicut ignis in viridi Liber sce Marie de Berge
ligno primo quidem difficile apprehendit; sed cum flatu ve-
hementiori excitatus fuerit et acrius in subiectam materiam ex-
ardescere cepit, tunc magnos quosdam fumose caliginis globos
exurgere et ipsam adhuc modice scintillacionis flammam
raris interlucentem obvolvere videmus. donec tandem paulatim cres-
cente incendio vapore omni exhausto et caligine disiecta
splendor serenus appareat; Tunc victrix flamma in omnem
crepitantis rogi congeriem discurrens libere dominatur. subiectamque
materiam circumvolitans ac molli attactu perstringens lambendo
exurit ac penetrat nec prius quiescit quam intima penetran-
do succendens totum quodammodo traxerit in se quod invenit preter
se; Postquam autem incendio id quod exurendum est concrematum a suo
quodammodo nativa totum in ignis similitudinem et proprietatem transierit.
tunc omnis fragor decidit et strepitus sopitur. atque illa flammarum
spicula e medio sublata tolluntur. seviensque ille vorax ignis

cunctis sibi subiectis et amica quadam similitudine conporatis in
alta se pace silencioque conponit. quia iam non inuenit. iam diuisum aliquid
a se nec aduersum contra se. Primum ergo uisus est ignis cum flamma
et fumo. deinde ignis cum flamma sine fumo. Postremo ignis purus
sine flamma et fumo. Sic inprimis carnale cor quasi lignum uiride et
nec dum ab humore carnalis concupiscentie exsiccatum si quando ali-
quam diuini timoris seu dilectionis scintillam conceperit. primum quidem
peruersis desideriis reluctantibus passionum et perturbationum fumus
exoritur. deinde roborata mente cum flamma amoris et ualidius
ardere et clarius splendescere ceperit. mox omnium perturbationum
caligo euanescit. et iam pura mente animus ad contemplationem ue-
ritatis se diffundit. Nouissime autem postquam ueritatis contempla-
tione cor penetratum fuerit. et ad ipsum summe ueritatis fontem medullitus
toto animi affectu intrauerit. tunc in idipsum dulcedinis totum
quasi ignitum et in ignem amoris conuersum. ab omni strepitu et per-
turbatione pacatissimum requiescit. Primum ergo quia inter pericula
temptacionum consilium querit. quasi in meditacione fumus cum
flamma est. Secundo quia mente pura cor ad contemplationem ueritatis
diffunditur. quasi in principio contemplationis flamma sine fumo est.
Tercio quia iam inuenta ueritate et perfecta caritate nichil ultra idque
unicum est querit. in solo amoris igne summa tranquillitate et feli-
citate repausatur. Tunc corde toto in igne amoris conuerso uere
deus omnia in omnibus esse sentitur. cum tam intima dilectione sus-

cipitur· ut preter illum et de semetipso cordi nichil relinquat;

Faber est· qui omnia de nichilo
nulla necessitate· sed sola benignitate potenter sapienterque
operatus est; Huius autem fabrica est sancta ecclesia in qua hodieque operari
non cessat misericordissima pietate faciens quedam uasa in honore·
et iustissima districtione quedam efficiens in contumeliam; Fornax autem
huius fabrice est tribulatio presens· de qua dicitur; Vasa figuli probat
fornax et homines iustos temptacio tribulationis; Follex qui
ex duobus lignis et corio fortiter clauis affixo constant· utrumque testa
mentum designant· nouum uidelicet et uetus· que intra spiritus sancti
operatione ex corde flatus sui spiritum emittunt· quo frigidorum corda
in amorem bone operationis accenduntur; Per eorum enim patres utriusque
testamenti accipiuntur; Qui indissolubili caritatis uinculo
quasi clauis inuicem conexi· conceptum ex gratia dei spiritum per unam di-
lectionis fistulam ex cordium preuoluntate dicentis emittunt; Vel per folles
accipiuntur sanctos predicatores· qui acceptam spiritus sancti gratiam per uirtutem hu-
militatis in se custodientes spiramen uite· id est tuba sancte exhortacio-
nis non subito uel cum impetu· totum enim spiritum profert stultus· sed
paulatim et discretus· secundum considerationem locorum temporum et personarum·
et causarum sapientes proferunt; Ferrum autem forcia sunt fidelium
corda· de quibus dicitur in iob; Ferrum de terra tollitur· et inde
in deuteronomio; Ferrum et es calciamentum eius id est ecclesie; Forcipes
uero sunt utriusque testamenti pagine· alterutrum se se intra

concordia continentes; Vel certe per forcipes accipiunt misericordiam dei et iudi-
cium; Misericordiam qua sustinentur ne pereant. iudicium quo constringuntur
et uriuntur ut castigentur; Carbones autem designant sanctorum patrum
exempla. qui nigri quidem per humilitatem extincti per corporis mortem.
imputribiles per futurae incorruptionis gratiam in nobis qui de mortuis
uiui efficiuntur. dum eorum facta et dicta legendo uel audiendo in a-
more dei igniuntur et excandescunt. ut ictus mallei et incudis pressuram
non tantum fortiter tollerare possint. sed et ex hoc perductiores per bone
fame gloriam et formosiores per uite sancte munditiam efficiantur; Malle-
us et incus diabolum exprimunt. qui crebris percussionibus et temptatio-
nibus sanctos dei aggreditur. sed iuxta omnipotentis dei gratiam unde ipse quasi
deterere ac deformare. inde electi augmentantur et decorantur; Notan-
dum autem quia sicut illud ferrum quod bene ignitum fuerit mallei percus-
suram ferre potest. frigidum autem uel tepidum frangitur statim
ac dissilit. ita nimirum nemo ualet temptamentis sathane resistere.
nisi quem sancti spiritus ignis in amore dei et proximi fortiter accenderit. nam
qui frigidi sunt uel tepidi. ad primum temptationis ictum confringuntur
et deficiunt; Restant adhuc lima et cos; Per limam itaque morda-
ces falsorum fratrum detractiones intellege qui dum sanctorum uitam
rodunt. et ipsi quidem purnichiam deteruntur. sed illi puriores ac
splendidiores fiunt. quia non potest esse abel. quem cain ma-
licia non exercet; Cos autem que in aqua dependet. ac rotatur
sclarum linguas designat. qui fluxum mortalitatis dediti.

dum successu psperitatis in altum elationis sustollunt᷑ · & casib; ad
uersitatis in psundum desperationis tinguunt᷑ · & inter incertos fortune
euentus certum scorum tenent odium · quos lingua manuq; psequi
non cessant · aut inuidentes eorum felicitati · aut insultantes de-
iectioni; S; hec est iustorum beatitudo · quod cum illi conterunt᷑ & difflu
unt · tunc isti meliorant᷑ & pficiunt; Facit ergo dominus in hac fabrica
sua · non tantum uasa · sed instrumenta utensilia domus sue & arma quibus
se fideles protegant; Facit uomeres districte correptionis · ligones
aspere inuectionis · quibus terra cordium nostrorum scindat᷑ · ut fruges iusti-
cie recipiat · falces comminationum qui succidit᷑ in nobis inutilia
uiciorum germina · gladium uerbi dei galeam spei salutis loricam fidei
Operatur & ex auro uasa quaedam dum quosdam sapientia rutilos reddit ·
ex argento dum alios eloquii uenustate decorat · ex ere · dum
quosdam predicatione sonoros · & paciencia longanimitatis robustos
efficit;

Diabolus seruit deo;

Gloriosus & princeps despexit esse in palatio fecit eum dominus la-
boriosum fabrum in hoc mundo ut coactus totis uirib; seruiat · qui
uacare deo fruendo nolebat; Unde in iob dicitur; faciam tibi eum ser-
uum sempiternum; Huius fabri caminus est afflictio & tribulatio;
Folles temptaciones · mallei & forcipes tortores & psequutores;
Lime & serre sunt lingue maledicorum & detrahentium; Tali
camino & his instrumentis purgat ipse aurea uasa celestis
regis electos uidelicet in quibus renouat imaginem dei; Unde; Uasa

figuli pbat fornax ⁊ h· in· t· trib· R epbos autē ipse tortor· ut hostes
puniit quia contra regem agunt;

Sunt quoq; mecia fabri· idest doctores scī· ut aug· ieronim
⁊ Gregorius ⁊ alii qui fabricauert ligones· idest pcepta qb;
colat terra pmissionis· ⁊ alia arma quib; pugnem contra diabolū;
S; philistiin idest potione cadentes· idest ebrii cura sclari uolunt
nos exercē arma· h est ingenia ap se· idest plucro ul fauore
sclari; S; si apud eos stimulu carnis nrē acuimus· acutius pugnt
nos· ⁊ incitat ad zelum luxurie; Habent autē ⁊ hii· s· doctores
caminū discipline· folles exhortacionū forcipes phibitionū ⁊
pceptionū· qs iungit discretio mater uirtutum· malleū comi
nacionū· incudē castigacionis· limā aspe correptionis pie con
passionis; His fabricant· s· aptm arguentes· obsecrantes· in
crepantes· cū omni paciencia ⁊ doctrina;

Spc quoq; hois habet fabricā suā· idest interiorē cordis sui
domū inqua ⁊ bona ⁊ mala fabricare non cessat; S; bona
⁊ optima facē uult uasa· ht caminū diuini timoris· folles gemi
ne copunctionis· qui ignē dilectionis accendit; ferrū uero est·
ipm mentis acum· forcipes autē humilitas inpspis· pacia in
aduersis· qs iungit gaudiū spc inuinculo pacis; Malleus ppe
castigatio carnis· incus uoluntaria paupertas· lima pfecte obe
diencie· cos paciencie· que duo splendidā ⁊ planā faciunt
animā; Si aut mala fabricat· ht caminū carnalis concupiscen

cię in quo ignē desideriorum follib; accendit uane ⁊ in incudē cogitacionis·
malleū superbię ⁊ incudē obstinationis infixum in trunco despera-
tionis forcipes auaricię duplicis quos iungit clauus inuidię·
limā iactancię ⁊ cotē uane glorię· quib; ypocrisim induunt se
conatur ⁊ pulchrū ostendere; S; ut nos bona ⁊ utilia semper facē
possimus· adiuuet faber summus qui omnia opera sua fecit bona ualde
conuersos ad dominum·

TRia sunt difficilia michi ⁊ quartū quod penitus ignoro; Uiam
aquilę in celo; Uiā nauis in mari; Uiā colubri super petrā; Uiam
uiri in adolescentia sua; Ignorauit hoc salomon· nos tū deo reue-
lante congnoscimus; Aquila xpistus est· uia ipsius in celo qua celos pene-
trauit; Nemo potest digne considerare qualiter xpistus corpus humanū
per potenciā diuinitatis ultra omnes celos eleuauit; Nauis ecclesiā·
mare seculum; Quis considerare potest quomodo ecclesia inter seculi fluctus·
inter paganos inter hereticos inter persequutores recto tendat cur-
su ad celestem patriā· Per colubrū sensus antiquus accipitur· qui
primos homines decepit; Petra xpistus; Super hanc petrā uoluit
uestigia inuenire· id est aliquod prauitatis signū sue· sed non
potuit qui peccatū non fecit; Uia uiri in adolescentia; Perfectus
uir xpistus est cuius uiam secundum diuinitatē nec prophetia conpit nec sapi-
entia salemonis attigit nec mundus uidit· nec potestas ulla
congnouit·

TRia sunt difficilia michi ⁊ quartū quod penitus ignoro; Uia aquilę in celo id est sub-

liminitas inimici que circa celestium corda volitat vix scitur; Dia
bolus vero propter velocitatem aquila propter venenum coluber dicitur; Viam
colubri super petram idest astucie hostis quibus insidiatur super petram
fidei fundatis; Viam navis in mari idest iniquitatis viam que
per amaras seculi undas innumerabilium spirituum flatibus agitatas tanta
subtilitate discurrit. ut vix vel numquam inveniri queat; Et viam
viri in adolescentia; Sicut illa tam callida sunt ut inveniri ne-
queant sic adolescens qui viam veritatis deserit. difficilis co-
gitatu est. quo se per omnes horas in quod cogitamenta vecordis vaga
mente declinet; Talis est et via mulieris adultere. que comedit
et tergit os suum et dicit. non sum operata malum; In similitudine
eorum que commemoravit mens adultere. semper instabilis est. que
si turpitudinem suam celare potuerit. negat se aliquid mali perpe-
Sicut in domo visibili. ¶ trasse;
S quedam sunt eliminanda ut sunt fetores stercorum vel tele
aranearum vel quecumque possunt offendere oculos intuencium. quedam
ordinanda ut sunt scamna. scabella. scutelle. et cetera vasa vel
quelibet utensilia. quedam operienda ut est pulvis qui ex toto numquam
quam potest exponi. qui tamen herbis boni odoris ut est menta.
iuncus et aliis huiusmodi operiri potest. ita in domo cordis nostri que-
dam sunt eliminanda ut sunt luxuria. superbia. avaricia. et
cetera vicia. que divinos offendunt. oculos vel etiam male intenci
ones. et cogitaciones que divinam effugant presentiam. quedam

ordinanda ut sunt uirtutes, que nisi tempore et loco suo ordinentur
et exerceantur, in uicia conuertuntur. Verbi gratia: Ieiunium quidem uirtus
est si ordinate fiat. Si autem contra preceptum uel ad scandalum fratrum
uertitur, in uicium. Sic uigilie et cetera huiusmodi. Quedam operienda
ut fragilitatis nostre debilia. Verbi gratia: aliquantum nimis somno, gule,
ocio indulgemus, que ista et huiusmodi orationum flagrancia et elemo-
sinarum instancia quasi herbis bene olentibus in conspectu dei tegere debemus,
ut domum nostram deus sibi dedicans inhabitare dignetur.

In domo dei id est sancta ecclesia non debent ocio uacare puelle eius,
id est fideles anime, sed digiti earum apprehendant fusum. Solent
femine sinistra tenentes colum fusum tenere in dextra. In colo enim
lana inuoluta est, que filo ducenda et nendo transeat in fusum.
Per dextram uitam perpetuam, per leuam presentia dei dona accipimus, opulen-
ciam uidelicet rerum, pacem temporum, sospitatem corporum, scientiam quoque
scripturarum, celestium perceptiones sacramentorum. Hec et huiusmodi bona cum
domino largiente percipimus, quasi lanam colo inuolutam in leua gestamus.
At cum ea pro amore celestium subtiliter exercere incipimus, iam lanam agni
inmaculati de colo in fusum de leua in dextram traicimus. Digitos
itaque quibus apprehendere fusum debemus, ipsam intencionem discretionis
qua operantur insinuant, quia nulla corporis nostri membra tam pluribus sunt
distincta articulis ac flexibus apta quam digiti. Vel planam possumus
intelligere exempla innocentie et sinceritatis patrum, que subtili
consideratione discerpere et in colum id est stabilem mentis inten-

cione colligare debent. et in fuso idest studio bone operationis in-
fila virtutum nendo et perseverando transducere de sinistra vite in dex-
teram eterne beatitudinis.

9 Quia vero adolescentule sponse precipue in lino operantur et
texunt unde linteamina non solum quibus ipse vestiantur in die
sollempnitatis et leticie. sed et quibus involuatur corpus ihesu fiatque inde
sudarium quod sit super caput eius. Videndum de satione lini de-
netione et textura. Primum itaque vomere predicationis scinditur terra
cordium fidelium. deinde semen lini idest castitatis accipiunt. dum vitam
suam in virginitate consummare proponunt. Sed linum cresens folliculos
germinat. quia plerumque propositum castitatis sequitur inanis glorie ap-
petitus. Sed hii folliculi abstrahendi sunt pectine idest proprie in-
firmitatis consideratione. deinde aqua compunctionis intingendum
et ne computrescat vicio desperationis dum timet se in eo quod proposue-
rat perseverare non posse. lavandum et in sole siccandum est. quia
mens castitatis propositum habens spe ad christum verum solem semper se at-
tollere debet. ut eius gratia omnis in ea humor carnalis concupiscentie
exsiccetur. Deinde malleo proprie castigationis omnem in se rigorem
extollentie confringere et comminuere super truncum pacientie. ac
si verbi dei machera omnem a se proprie voluntatis stuppam
excutere in furcula obedientie. sicque acutissimis ac subtilimis
interne discretionis dentibus quicquid in se aut grossum penu-
riam aut inequale per singularitatis presumptionem deprehenderit

abstrahe; Post hec iam in colum fidei componens et colligans fructum me-
ditationum suarum manu deuote operationis in fusum spei transmittit quod neuit;
Sed ne tortura fili dissoluatur pensum habet fusum qui deorsum fila trahens
torta non ea retorqueri patitur. quia timor domini custodit cor hominis.
ne uane glorie leuitas quod operatus fuit dissoluat. et in nichilum redigat;
Inde in fili ductam que uulgo haspela dicitur. et constat ex tribus lignis
alterutrsecus sibi coniunctis quod netum est conducitur. quia oportet ut boni operis
exhibicio in bonam conscientiam colligatur. ne uel inepta leticia diffluat.
aut remissiori conuersatione dissoluatur; Quo non fiunt autem que bona fa-
ciunt conscientiam penitere de malis et abstinere a malis; Hec quidem uero
corruptibile seu ingrediens in ea remaneat. cum aqua compunctionis
et cineris. idest huius mortalitatis consideratione mollita pii desiderii
excoquitur. exsiccatur quod in sole. idest acumine sapientie ab omni humore
inpicie et sic in girgillam que crucis figuram tenet collocatur. et in iiii
stipitibus; idest prudentia. fortitudine. iusticia. temperancia. distenditur.
ita ut nouerit comprehendere cum omnibus sanctis. que sit longitudo lati-
tudo sublimitas et profundum. et cum gaudio ac hilaritate te cor-
dis seruiens crucifixo in globella unitatis et concordie semetipsam
colligat; Sequitur post hec textura in qua nullum opificis mem-
brum ocio uacat. sed pedes in suppedaneis nunc in fusum nunc sursum per insu-
bulos stamina trahunt. manus uicissim sibi particulas in
tramam transmittendo. et pectine subtemina feriendo laborant.
oculi diligenter intuendo animus subtiliter intendendo. totum

deinque corpus sedendo et reciproca quadam incurvatione se reflecten-
do desudat; Ita nimirum fidelis anima que indumentum christi esse
desiderat · affectibus · actionibus · intellectibus · totam se in eius famulatu
humiliare debet; Ac primo quidem in meliori interioris domus sue
pariete · id est rationabilitate · telam bonorum operum ordiri inter cla-
vos sapientie · ut scilicet rationabile sit obsequium eius · et intelligere possit que
sit voluntas dei bona · et bene placens et perfecta; Vel autem pariete mentis
intencionem qua future actionis iusta disponuntur instanter reor
intelligi per subtemen vero ipsa operum exercicia non incongrue accipi;
Licium autem cum stamen adnecti et circumvolvi debet · dilectionem dei significat ·
a quo omnis anima accepit ut bonum velit · per quem adiuvatur ut opere
quod vult efficiat · in quo consummatur ut beata fiat; Sed quia ociosa videtur
bona intencio nisi subsequatur operum executio · ideo aliud apponitur
licium · id est dilectio proximi · ad quod quia iuxta nos est operari debemus;
Qui enim non diligit fratrem suum quem videt · deum quem non videt
quomodo potest diligere? Sic ergo prius licium involutum in se
habet telam · et sequens ab illo accipit quod operatur · tantumque
illud approximat · quantum in isto operi explendo instatur · ita adeo
perficietur quicquid boni vel circa nos metipsos · vel circa proximum
egerimus · quia nec velle · nec perficere bonum sine ipsius adiutorio pos-
sumus · et ita quidem dilectio dei precedit dignitate · dilectio autem proxi-
mi prior apparet in affectu et operatione; Insubuli qui nunc
supra nunc infra trahunt · sunt spes et timor ·

suppedanei qui ipsos regunt per pedes. id est affectus scilicet conside
ratio iudiciorum domini et recordatio miserationum eius; Spes enim
ne se nimia presumptione in altum elationis subrigat. consideratione
divinorum iudiciorum deprimenda est. timor ne in profundo
desperationis subsidat. recordatione miserationum dei subleuandus
est; Et pulchre satis hec ipsa eleuatio et detractio per quasdam
fit corrigias. quibus eadem instrumenta sibi inuicem colligantur.
Quid uero per corrigias qui de pellibus mortuorum animalium inci
duntur nisi antiquorum exempla patrum intelliguntur? Quibus et ter
remur ne presumamus de dei pietate. et consolamur ne desperemus
de iusticie eius seueritate; Uidetur autem michi per tramam corporis.
per uirgulam que in ipsa est et panniculas recipit et continet.
anima in qua uirtutes recipiuntur; Per foramen autem per quod
filum emittitur. sensus exteriores figurari. pectines uero qui et sta
minis fila discernunt et subtemen imprimunt uirtutes duas. for
titudinem scilicet et temperantiam denotare; Considerandum uero quod
insubuli et pectines in uirga dependent. qua quid melius quam
fides non ficta intelligitur; Que idcirco in superioribus collocatur.
quia accedentem ad deum credere oportet. quia est. et quoniam re
munerator est sperantium in se; Habet etiam textor coram
se duas uirgas que sibi in medio duobus circulis colligantur;
et habent in utroque fine peracutos ferreos dentes. quibus trans
figitur et distenditur id quod texitur. ne se inuicem fila

colliciant · et rugosum faciant pannū · quib; nisi fallar significat̄
paciencia in adūsis · c̄tinencia in psperis · que inuicem̄ pruden-
cia circūspectionis · et iusticia ꝑprie c̄sideracionis · transfigunt
mentē sui excessus accusatione · distendunt sue infirmitatis
c̄passione; Puer autē qui in rota panniculas p̄parat · et eas
in calatho iuxta textorē collocat · sp̄c s̄cs est · qui dona uirtutū
quib; uult · et put uult distribuit · et ea in uasa idest fidelium
corda ponit · ut ꝑ loco et t̄pr̄ · ac ꝑsona nouerint quid loqui quid
agē debeant; Solet autē et uncinū iuxta se habē textor quo
decidentē interim tramā ad se retrahit · et quid ꝑ uncinū nisi
castigatio c̄nis et uoluntaria sui repheusio significat̄ · qua corpus
quod corrumpit̄ et aggrauantē animę sensus carnē ad uehiculā
semp trahē debent; Igitur ut breuit̄ dicam ꝑ utilitate sua et
edificatione ꝑximi in laudē dī semꝑ actiuę uitę laborib; et
c̄templatiue studiis inherē debet fidelis anima · ut mereatur
cum ceteris s̄cīs fieri indumentū xp̄i de quo dicit ꝑpheta; Uiuit
dn̄s quia his omīb; sicut uestimento uestieris; Sessio igitur
humilitatē · textura boni opis instanciā · c̄summatio telę no-
tat ꝑseuerantiā; Due autē alę in quib; instrumenta depen-
dent · sicut deuota et fidelis oracio · ac iugis diuine medita-
cio; Quod uero a superiorib; descendit ordinatio inferiorū ·
quid est aliud nisi omne datū optimū · et o · d · p · d · ē · a patre
luminū; Ponunt̄ etiā in medio staminę due uirgule

conexe admuicē· que inflexionē eius et continent· et discernunt·
hntes appensū sibi ul plūbum ul lapidē· quo ipse et p eas
stamina deorsum trahunt· ne maltū se subrigendo morā
texenti faciant· que sunt cura discipline· et legum custodi
cio sustinentia longanimitatis· et modestia benignitatis· do
se et pximo coniungentes in spū humilitatis· ūitatis· ac pacis;
Solent et pelliculā ericii setosā lignoq; affixam et coctam in
aqua cū ipso furfure farinā iuxta se ponē· quib; ut aiunt
pexū et illitū stamē planū forte ac candidum efficitur; Pellis
ericii recordatio peccati est· farinula in aqua decocta in con
tradictione cordis modicū sapie gustus· quib; intencio mentis
roboratur p humilitatē et dealbatur p grām xpi exhilaratione;
Iam itaq; pannos ntōs
si lanei sunt ad cubū deferant· nā linei tot tantisq; laborib; ppa
rati· mox ut a texente pcisi fuerint formari possunt in ueste
et usu· tn̄ in aqua pura intingunt prius atq; in solem exsiccant;
Sic nimirū contemplatiui qui multoru conamine laborū castitatē
corpis et animę mundiciā obtinuerit· tn̄ in aqua scripturarū et
sole sapię ablui ac exsiccari satagunt; Qui enī lotus est· nō
indiget nisi ut pedes idest affectus terram tangentes lauet;
Sed actiui quos p laneū pannū significari puto· fullonī affendi
sunt ut ipse inpfectionē eoru pficiat;
Fullo est xpc· qui pannos suos calcat· idest electos suos

per tribulationes emundat. ut eos super niuem dealbatos uestimentum sibi faciat; Cumbus fullonis est ista conuallis lacrimarum. presens scilicet mundus in quem proiecti sumus; Sed dum calcamur unimur et mundamur. quia pressura tribulationis et caritatem accendit et culpam abluit; Uel ut fullonis ager est sancta scriptura. in qua inueniuntur diuersarum precepta uirtutum. quasi flores quidam ad decorandas animas. cardui quoque correptionum ad depectenda superflua.

Sed iam tempus est scindendi et tempus consuendi; Omnis qui in carne secundum carnem uiuit. per carnis affectum quasi unum est cum his que caro concupiscit; Necesse est ergo ut homo qui a carnalibus ad spiritualia conuertitur. prius animo ab his quibus per affectum inheserat euellatur; Tunc siquidem libere se spiritualibus per amorem conglutinat. cum de terrenis affectibus nichil super est quod eius mentem in desideria aliena auertat; Itaque tempus est scindendi ut prius homo mentem a terrenis desideriis auellat postea tempus consuendi ut animo per amorem spiritualem eternis et permanentibus bonis adherere incipiat; Nec hoc pretereundum uidetur. quod ea quidem que scinduntur substantialiter unum sunt. ea uero que consuuntur essentialiter quidem diuisa sunt. sed mediante uinculo fili quasi accidentaliter unum fiunt; Sic enim omnis homo corruptibilibus unitur et partitur per naturam sed efficitur particeps eternorum per gratiam; Sic quippe consuuntur humana et diuina in unum. ut que duo fuerant per naturam. fiant unum per gratiam; Compunctio siquidem ipsa

acus est et dilectio filum; Et facit unam acus per utrumque ut filum
utrumque contineat; Neque enim constitutio alia fieri potuisset nisi
utrumque coniungeretur quia discederet alterum ab altero et facile se ab
unitate diuiderent. si utrumque uinculum non contineret; Propter hoc
utrumque perforat acus compunctionis et filum dilectionis connectit
utrumque ut sint simul et non discedant ab inuicem; Humana
quippe perforat acus compunctionis quam culpam perspexit. diuina
perforat quando occulta eternorum scrutatur; Sic enim gemina constat con-
punctio et est irriguum superius et irriguum inferius; Per irriguum
superius perforantur diuina per irriguum inferius perforantur humana;
Per compunctionem quippe que de culpa surgit transfigitur
peccatrix conscientia et per compunctionem que surgit de desiderio
eternorum penetrantur occulta; Illa subtiliter conscientiam penetrat.
ut pellat noxia. ista profunda consideratione inuisibilia scrutatur
ut apprehendat amara; Sic utrumque perforatur et utrumque trans-
figitur alterum dolore quo reatus eruitur alterum desiderio quo
concupita requiruntur; Post hec succedit filum amoris quo utrique
uinculum unitatis efficitur ut ab inuicem deinceps uincta non
separentur; Utrumque enim amor surgit et concurrit uinculum di-
lectionis in unum. quia mens humana respiciens uidet illic quan-
ta sibi dimissa sint per ueniam. diuina uero considerans contem-
platur in eis quanta sibi sint promissa ad gloriam. et utrumque
diligit et fit nexus caritatis in ambobus quia dulcis est

misedia ad gl'am. 7 gl'a iocunda ad miam. 7 non potest dilectio
horu separi quia ofitio facta est et stant firma uincula cari-
b tatis eterne;

Humilitas est mons altissim' ad cui' fastigium q'squis
ascenderit. 7 uirtutib; replebit'. 7 uicus omnibus euacuabitur;
Supbia est uallis pfundissima in cui' tenebrosum fundu quicq;
descenderit. & cecitate cordis incurret. 7 nullo uicio immunis
erit; Seruus erit peccati. 7 sua seruitute n uidebit; Uitem'
q tam male uallis descensu. 7 q'ramus tam boni montis asce
sum; Septem sunt gradus quib; ad illi' summitate puenitur;
Prim' est ut aliquis se peccatore. 7 contemptibile se ee credat;
Scds ut q sit talis doceat; Tercius ut ore suo pferat; Quart'
ut sibi dci uelit; Quint' ut n irascatur si q ipse de se dicit ali'
dicat; Sextus ut contemptibilit tractat pacient sufferat; Sep-
tim' si glet in contemptu de quo se dignu iudicat; Dispositis
ergo humilitatis gradib; monstrandu est qualit ipos ascen
dere possimus; Nobis ergo siquis pfice desiderat. cuenit ei
ut sua mala. 7 alior bona sepius et diligent aspiciat. 7 a suis
bonis. 7 alior malis intuitum suu auertat; Si quelibet uti
litas illi desit. et alteri assit. in illo conspiciat. illi' psenciam.
7 in se despiciat illius absenciam; Si autē in aliquo ualet
et al' n in ipso n ualet. nec se ualē. nec illum intueatur non
ualere; Ut autē sua peccata sibi magnificent. 7 de

suo contemptu non contristetur. consideret quia peccare deum exhonorare
est. et qui creatorem suum exhonorat dignissimum est ut omnis creatura
illum contempnat. omnia enim debent aduersari ei qui conditoris resistit uo-
luntati; Terribilem autem diem iudicii meditetur. eternos cruciatus in-
ferni rememoretur. diem suae mortis non obliuiscatur. et ita se semper in-
spiciat. quasi tam districto iudicio dei representetur; Memor sit etiam quod
ille cui peccauit de nichilo eum creauit. creatum nasci permisit. natum
nutriri fecit. nullisque precedentibus meritis ad fidem suam perduxit. postea
autem contra se plerumque facientem misericorditer tolerauit. et merenti
mortem spacium uitae indulsit; Haec frequenter meditata humiliant
superbum. terrent securum. ad pietatem commouent impium. ad amorem
emolliunt durum. ad conpunctionem excitant aridum. ad sustinen-
tiam corroborant inualidum. ad sufferentiam indurant tenerum.
et intra conuersantem subleuant ad celum;

Diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo. et ex tota anima
tua et ex tota mente tua; Ex toto corde id est intellectu ut
nullum in confessione diuinitatis relinquas errori locum; Ex tota
anima id est uoluntate ut nichil ei contrarium uelis; Ex tota
mente id est memoria nichil reminiscens quo minus de eo senti-
as; In toto corde integritas fidei exprimitur. in tota anima per-
fecta obedientia exigitur. in tota mente perseuerantia ostenditur;

Tria sunt genera orationum. Alii qui
solis labiis. alii qui solo corde alii qui et labiis et corde orant;

Qui solis labiis orant; dolosi sunt· quia non hñt incorde q
ore pferunt; Qui solo corde orant deuoti sunt· quia oratio-
nē suā adō tm̄ exaudiri uolunt; Qui corde & labiis orant
ueraces sunt· quia sic loquunt ita senciunt; Quando g inorati-
one uba pferim si cogitam quid loquim facimus q debem;
Si autē dū uerba orationis fundim· aliud qdcumq: incorde
uersam· etiā si illud bonū sit· q tm̄ ordinatū non est; prsus
aculpa liberi non sum· ita tm̄ si id q dicim intellige ualemus;
Siquis autē non intelligens uerba oracionis pferat· 7 si non in
telligere ualeat q dicit· si tm̄ bona intencione dicit· sine fructu
non erit; Si autē orantes uana cogitamus· 7 si ueritatē loq
mur cogitando uanitatē uani efficimur; Si autē dū os ue-
ritatē loquitur· incorde turpitudo uersatur· iam non soli uani·
s; abhominabiles inconspectu dī reputamur; Aliud tm̄ est· qn̄do ho-
mo h tumultus patitur· 7 aliud qn̄do ineis pdelibatione delectatur;

Sine intermissione oretis.

hoc non possumus face; S; est alia sine intermissione oratio
interior q est desiderium; Quicquid aliud agas· si desideras sabba
tum idest requiē non intermittis orare; Si non uis intermit
tere orare· noli intermittere desiderare; Continuū deside
rium tuū· ɔtinua uox tua est; Tacebis· si amare destiteris;
Illi tacent de quib; dr; Quō habundauit iniquitas refrige
scet caritas multorum; Frigus caritatis silentium cordis est;

Si semper manet caritas, semper clamas; Si semper clamas, semper desideras; Si desideras requiem recordaris; Videtur aliquando humilis dei servus gemere aliquando ridere; Utrumquid desiderium illud mortuum est in corde. Si desiderium inest. inest et gemitus. non semper ad aures hominum venit. sed numquam recedit ab auribus dei; Omni tempore diligit qui amicus est. et frater in angustiis comprobatur; Qui vero deum amat. omni tempore custodit amorem. neque in angustiis passionis deserit. quem in pacis tranquillitate confessus est; Sine intermissione orantes;

Quidam sunt qui occupationibus ab oratione prepediuntur; Quidam sunt qui in ipsa oratione occupantur; Quidam sunt qui post orationem ad occupationem festinant; Quidam nec ipsa oratione occupationem recipiunt recipiunt. nec appetunt post orationem; Primi numquam orant. Secundi pure non orant; Tercii qui perseveranter non orant; Quarti orant. et pure orant. et perseveranter orant. et hii qui petunt accipiunt. quia bene petunt et non deficiunt; Ante orationem animus parandus est ad oracionem. primum ad quietem. deinde ad devocionem ut vacans foris intus ferveat; Quod si post fervorem devotionis hoc facere non potest saltim acquiescat interim propter deum aliud non facere. et si non datur illud statim per compunctionem quod requirit. proponat tamen illud per pacientiam exspectare;

Tribus ex causis serviunt deo. ex timore ex commodo ex amore;

Sunt itaque non nulli qui si penas inferni non esse scirent, pro
nulla promissione eternorum bonorum a suis voluptatibus abstinerent.
Sed quia cruciandos malefactores audiunt, et ne ad dampnationem
rapiantur, sola perditionis formidine a malo opere vacant, interdumque
bona operari videntur. Qui licet penam evadant, non tamen plenam re-
tributionem quia deum minime venerantur merentur, quoniam quidem nunquam
nisi coacti benefecerunt. Alii autem deo serviunt ut magnum inde
commodum habeant, sive in presenti vita, sive in futura, sive in utraque. Quibus
pro suo servicio mercedem querentibus iusta ratione respondet deus.
Vos michi servistis timore compulsi, et vobis causa commodi vestri.
Si vos a me dampnari non timuissetis, michi nequaquam servire
velletis. At quia perire timuistis, a pravo vos opere abstinuistis. Non
ergo mei causa a malo opere cessastis, sed quia dampnationem incur-
rere formidastis. Quare vobis nichil iuste debeo, quoniam quidem
nichil operati estis amore meo. Vos autem qui propter commoditatem vestram
servire michi decrevistis, videte si vobis quid debeam iusta consideratione.
Causa commodi vestri mea mandata servastis, non quia me dilige-
batis, sed quod a me lucrari volebatis. Non igitur me sed commodum
vestrum dilexistis. Nam sicut hii qui regi propter aurum obsecundant,
non regem sed aurum cupiunt, sic vos in quantum michi videbami-
ni servire, non causa mei servistis, sed causa vestri commodi. Quare
palam est videre me vobis nichil debere, cum aliud plus ama-
veritis quam me. Hac itaque consideratione potest videri ad salutis

perfectionem minime sufficere. Si qui propter solum timorem aut solum commodum deo serviunt. At tamen quia deo serviunt bonum quidem faciunt. sed necessarium est ut meliori intentione deo serviant. si sufficientem incedere consequi volunt. Verum qui dominum diligit et diligendo eius mandata custodit. non alio respectu nisi solo amore quia hoc iustum est facere. quoniam quidem dominus et conditor omnium est. ille perfecto bene servit. et bonam perfectamque incedere acquirit. et sicut illi pre omnibus rebus bonum est soli deo adherere. servire atque placere. sic et deus bonum quod excellit omnes res debet reddere iusta recompensatione.

Anima duas vias habet. unam bonam alteram malam. per quas ambulat non passibus pedum sed desideriorum. Una via est caritas. altera est cupiditas. Cupiditas est amor huius mundi caritas est amor dei. Anima que deum diligit quibusdam amoris passibus per caritatem currit. anima que mundum hunc diligit. illam affectus carnis ad ea que amat per cupiditatem abducit. Caritas autem via pacis est. quia in amore conditoris currens animus nil quod ledat invenit. Cupiditas via pacis non est. quia mentem per multos labores et dolores distrahit. Huius vite porte sunt sensus corporis quia per eas anima concupiscentiam educit. Sed inter has portas prima est visus. quia oculi aliorum sensuum duces sunt. et eos fere in omni actione ad concupiscentiam precedunt. Cum enim gustare desideras primum manum porrigis.

ut accipias. s; postquā accipis. uisum dirigis ut eligas; Hoc
ordine ē primū peccatum perpetratum est; Vidit mulier
lignū q. eēt pulchrum uisu. & aduescendum suaue. & tulit de
fructu eius & comedit; Primū uidit. deīn tulit. deīn gusta
uit; Si non uidisset. nec tetigisset. nec gustasset; Ecce quo
m̄ uisus alios sensus in concupiscentia p̄cessit. ul' poci⁹ aliorū sen
suum concupiscentia in ipso uisu fuit; Cum .n. dr̄ uidit q.
pulchrū eēt uisu. ecce in uisu concupiscentia uidendi; Cum
dr̄ & suaue. ecce in uisu & concupiscentia tangendi; Cū dr̄ ad
uescendum. ecce in uisu concupiscentia gustandi; Non solum
ḡ uisus in concupiscentia p̄cedit alios sensus. uerū ē oms alii
sensus in concupiscentia uidendi p̄cedunt semet ipsos. & totū
quo dām̄ in uisu pri⁹ p delectacione agr̄. quicquid post modum
ceteris sensib; in operatione perpetratur; Ideo dixit dn̄s; Qui uidit
mulierē ad concupiscendū eā. i. m. e. e. i. c. s. quia pfecto animꝰ
uidendo totum delectabilit' cogitat. quicqd eum post modū
in agendo delectat; Si igit' porta oculorū bn̄ munita fuit. tota
illa ciuitas interior cordis nr̄i ab assultu uiciorū tuta erit; Sed
huic porte nullus custos pot' esse melior quā timor dī. ut ille
uidelicet carnalē mentē que lubrica est ne ad antiquas de
lectaciones redeat; semp inpposito discipline configat atq;
choerceat; Hanc custodiam psalmista desiderabat cum di
ceret; Confige. t. t. c. m. Et sapiā hanc custodiam nobis

habē monuit. qūo uirtutis studium aggⁱdienti formā disci
plinę pscripsit dicens; Fili accedens ad seruitutē dī sta in
t. & p. a. t. ad t. Sta in timore ne te blandimenta carnis se
ducant. ppara cor tuum ad temptaciones. ne aduersa superueni
entia frangant; Lasciuiā carnis p timorē comprime. pressurā
tribulacionis p pacientiā uince; Duo quippe sunt que pcipue
inchoantium ppositum labefactare solent. incūbencium s.
temptacionū molestia & pteritarū delectacionū memoria; Ille
nāq; dum solito grauiores superueniunt. sepe pusillanimes. p
impacientiā deiciunt; Ille dum solito male dulces redeunt.
p incontinenciā incautos seducunt; Ponam ergo ante oclos
nros custodem optimū. timorē dī. ut s. si ipse reliquos sen
suum duces custodit. omne sequentiū actionū corpus sanū
& integrum eē possit; Hanc custodiam ysboseth qui domus
sue pficere noluit. in inguine uulnus mortis accepit.
quia quicquis sensus suos p timorē dī munire negligit. huic
subito irrepens delectatio carnis uitam extinguit;

Est quidam finis bonus. & est quidam finis
malus; Finis bonus est consūmatio uirtutum. finis
malus est pseuerantia uiciorū. Disciplina ergo dī in finem
corrigit. quia eos etiam qui in psundū peccatorū lapsi sunt.
ad cōsūmationē uirtutū pducit. o bona o dulcis disciplina
dī. utinā cognoscamus eam. utinā suscipiam̄ eam. utinā

sustineam eam; Que tamen est ut videam eam. ut concupiscamus
eam; ut apprehendam eam. ut teneam eam. In tribus consistit in -
in preceptis. in temptamentis. in flagellis; In preceptis expe
ritur deus obedienciam tuam. in temptamentis constanciam. in flage
llis pacienciam; Precepta obedienter suscipe. temptamentis con -
stanter resiste. flagella pacienter sustine; Hec tamen tria idest obe
diencia. constancia. paciencia. sibi invicem deesse non possunt. quia
in singulis omnia necessaria sunt; In preceptis quidem ut primum ea
obedienter suscipias. deinde constanter teneas. postremo pacienter
tempus retribucionis sustineas; In temptamentis autem obedi -
ens esse stude. ut si forte deus viciorum incursu te sollicitari et
ad tempus fatigari voluerit. per elationem non contradicas. constans
ne per delectacionem ad consensum defluas. paciens ne impor
tunitate instancia temptacionis tandem aliquando emollescas; Hoc
autem precipue dictum propter quosdam minus discretos. qui spiritualis
studii modum ignorantes. post prima inicia bone conversacionis.
ita a temptacione viciorum liberi esse volunt. ut si se vel tenuiter
delectacione illicita pulsari presenserint. statim tumido corde
infirmitatis sue obliti contra dominum murmurant. et si vel mo
dicum fatigentur. per inconstancie atque impaciencie vicium enerua
ti; ad consensum iniquitatis declinant; Sed nesciunt isti quam
pia sit dispensatio dei. ut mala que iam voluntate dimisi
mus. quamvis inviti adhuc in temptacione sentiamus. quatenus

meis nunc expiamus cum cruciant. quod prius meis commissum est cum
delectabant. et nostre infirmitatis memores dum semper cogimur
reminisci quod fuimus. non nos extollat quod sumus; Preterea et cum
mala nostra cum tanta difficultate vincimus amplius peccare
timeamus; Cum itaque tot utilitates ex temptacione proveni-
ant. oportet quotiens temptamur. obedienter dispensationem
dei excipere. et constanter prave delectacioni contraire. et
pacienter molestiam temptacionis sustinere. quatenus et fatiga-
cio nostra nobis placeat. et tamen delectacio prava ad consensum non
accedat; In flagello iram servat. qui et si causam sue percussio-
nis ignorat. tamen contra dominum non murmurat; Constans autem
et paciens est. quem nec pondus tribulationis opprimit. nec di-
uturnitas frangit; Primus gradus discipline dei est custodia
mandatorum. secundus gradus est pugna temptacionum. tercius gradus
est paciencia tribulacionum; Unde manifestum est quod hi qui
mandata dei non custodiunt adhuc in disciplina dei esse non
ceperunt; Qui autem sub disciplina dei non est. ad hereditatem
filiorum dei pertingere non potest; Nemo ergo contempnat disciplinam
dei quia si peccator est necessaria est illi ut corrigatur. si iustus
est. necessaria est illi ut erudiatur; Propterea et david qui eam iam
ad correptionem acceperat adhuc eam ad eruditionem sibi neces-
sariam esse confirmat. ut sic correctus expiavit culpas preteritas
ita eruditus cautelam habeat contra culpas futuras;

9 Quosdam inimicos spiritales habemus qui nobis insidiantur. hi quanto magis occulti sunt. tanto amplius nocere possunt; Hii sunt motus carnales qui in corde oriuntur. et quia de latentibus viciis prodeunt. incautos sepe sub specie virtutum fallunt; Quos tunc nimirum persequimur. quando ipsam ortam eorum radicem subtiliter investigamus. quatenus dum nos illicito motu pulsari senserimus. statim de qua affectione natus sit. et ad quem finem appetitus eius tendat perspicere studeamus; Hoc fortassis qualiter fieri possit citius agnoscitur. si eius aliquod exemplum in medium proponatur; Verbi gratia; Est aliquis qui de semetipso plus quam oportet sentiens occulta superbia laborat; Hic ergo si forte inter ceteros vel ad colloquendum vel ad consulendum consederit. quia se singulariter sapientem existimat. debere audiri putat; Si vero alios ad verbum suum minus fortassis viderit intentos suumque consilium aliquando repudiari conspexerit. statim per impacientie vicium tumens totum quod contra voluntatem suam agitur. ad iniuriam suam fieri arbitratur; Et quia eos non ratione. sed odio potius aut invidia ad contemptum suum excitatos credit. iam omnino ut potest a malivolis suum colloquium subtrahere disponit; Cumque se inmoderate lingua a locutione restringit. a caritate frigescit; Oportet ergo ut dum nos vel loquentes vel consulentes minus audiri et exinde

cor nostrum aliquo fortassis subito dolore tangi senserimus: impetum animi nostri refrenemus et hunc dolosum inimicum a latere de insidiis prosilientem instanter persequamur. et latebram eius occultam de qua radice prodit idest superbiam et excursum eius ad quem finem tendit. idest fraternum odium perscrutantes, dum laqueos conspicimus periculum caveamus. Comprehensus est inimicus. quia cum finem pravi desiderii preuidemus. animum ad consensum retrahimus. Sic enim uicia inuestigando persequimur. sic comprehendimus inueniendo et donec deficiant non reuertimur. si ab instancia boni operis ante subiugacionem iudicii non relaxamur.

Multe sunt necessitates bonorum in quibus periclitantur quas fortasse melius cognoscimus si eas distinguendo proponamus. Gemina siquidem est sanctorum necessitas. alia quam foris. alia quam intus sustinent. Alia a proximis. alia a semetipsis. Quamdiu enim in hac corruptibili carne uiuunt, molestias et temptaciones que ex carne corruptibili oriuntur omnino declinare non possunt. In quibus tantum cum labore periculum est. ut eas cotidie sentire necesse sit et tamen consentire eis nemo umquam sine graui detrimento possit. Alia necessitas est bonorum. quia cum inter malos quos declinare non possunt conuersantur. ex illorum praua consideratione. cottidiana quidem persecutione uita eorum affligitur. Quos ita tollerare necesse est ut nec propter iniquitatem eorum odio habeamus

homines. nec propter amorem hominum iniquitatis efficiantur
consortes; Sed hoc sine humilitate et labore nemo potest facere;
Humilitate uidelicet ne se per superbiam a consortio unitatis diuidat.
et cum malorum societatem contempnit. quasi de singulari iusticia
preciosius intumescat; Labore autem opus est. ut quorum societatem
non deserit corpore. semper fugere quantum potest studeat conuersa
cionem; Putruerunt et corrupte sunt cicatrices meę;

Diligentius consideranti. iiii. hic genera
hominum occurrunt; Primum est eorum qui numquam uulne
rati sunt. secundum est eorum qui post uulnera perfecte sunt sanati;
Tercium est eorum quibus obducta quidem sunt uulnera et tamen per
manserunt cicatrices id est uulnerum signa; Quartum est eorum
in quibus adhuc ipsa uulnera hiancia sunt. et necdum obduci
ceperunt; Si igitur per uulnera peccata intelligimus. qui in pec
cati desiderio permanent. quasi uulnera apta habent; Qui
uero peccatum deserunt. et tamen a reatu peccati per satisfactionem
plene purgati non sunt. in his quasi quedam signa uulnerum
permanserunt; Qui autem post perpetrata scelera et peccandi
affectum deserunt. et reatum peccati plena satisfactione ob
ducunt. ab his etiam uulnerum ipsa uestigia discesserunt; Sic sa
natus erat paulus. qui post tanta mala dicebat. nichil michi
conscius sum. quia interius preteritorum uulnerum in se signa
quidem inuenire non poterat. que de ante acta prauitate

conscientia non accusabat; Hos secuntur hii qui et si interim sine pec
cato ducere nequeunt. numquam tamen aliquid criminalis culpe
perpetrauerunt; Primum genus est peccantium. secundum genus est
penitencium; Tercium est eorum qui per penitenciam correcti sunt;
Quartum est eorum qui per iniquitatem non sunt corrupti; Primi sunt
egri. secundi ad sanitatem conuersi. tercii sunt sanati; Quarti sunt
sani; Ex his satis colligi potest. de quo genere hominum iste sit.
qui cicatrices suas ad corruptionem conuersas plangit; Penitere
enim iam ceperat. et peccatum iam uoluntate deseruerat; sed reatus
peccati nondum adhuc in eo plene sanatus erat. et priusquam
peruenisset ad integram sanitatem uulneris, corruptus est putre
facione iniquitatis; Unde recte prius dicitur putruerunt. ac deinde
adiungitur corrupte sunt cicatrices mee; Prius enim praua de
sideria ad mentem redeunt. et sic quodam modo obducte cicatrices
computrescunt; Deinde uero cum uoluntas mala usque ad opera
tionem ire permittitur. iam ipse cicatrices quasi ex superhabundanti
sanie corrumpuntur; Causa quoque corruptionis explanatur cum dicitur;
a facie insipiencie mee; Sapiens a sapido dicitur. non ille qui sapores
palato oris percipit. sed ille qui ueritatem mentis iudicio comprehen
dit; Unde est cor quod ueritatis expers est non absurde insipiens
dici potest; Notandum uero est quod non quelibet ueritatis
cognicio proprie sapiencia dicitur. nisi illa que non solo auditu.
sed per ipsam experientiam rerum comparatur; familiarius enim quodam

modo atq; pfectius expta quã audita cognoscimus· ⁊ cognitione
ueritatis quã innobis doctrina inchoat· expiencia consũmat;
Ipsa etiam rerum natura docente didicimus q cuiuslibet rei
qualitatẽ pfectius psui contrarii expienciam iudicamus·
quia ⁊ bona quelibet· ⁊ tunc iocundius atque delectabilius
amplectimur· cũ malorum expientia fatigamur· et post lõgam
miseriam fatigati· suauius respiramus; Hinc quoque est qd
dñi misericordiam tanto amplius in sua liberacione diligimus·
quanto nobis est inmo sapit ipsa miseria de qua erepti sumus?
⁊ derelicti aliquãdo melius p tribulacionẽ cognoscimus· qua
stricte tenenda fuerit grã· qua tempore quietis minus
fortasse amabamus; Propterea inquodã loco scriptura nos
ammonet dicens; Fili in tpr malorum ne in memor sis bonorum·
⁊ intempore bonorum non inmemor sis malorum; Memoria
namq; bonorum intempore tribulacionis animũ per spem
erigit· et memoria malorum intempore psperitatis adcustodiã
sui cautiorẽ facit; Cumq; alterno sapore se contemperat· nec ad
uersitas p desperationẽ deicit· nec psperitas pinanẽ leticiam mentẽ
dissoluit; Hinc poplõ israheli p moysen subincrepatione dr;
Gens absque consilio est· ⁊ s· p· u· s· ⁊ iut· a· n· p· Quia enim
nec psencia dñi beneficia cognoscere nec sua picula futura p
uidere poterant· quasi prudentie saporẽ inpalato mentis
non habebant; Duo igitur sunt que nobis semp sapere

debent. mala uidelicet ira que euasimus. et gratia dei quam consecuti
sumus; Mens etenim stulta cum malarum delectacionum laborem
non meminit. easdem delectaciones si quando pulsata fuerit
temptacione iterare non pertimescit; Et quemadmodum mulier cum
angustia pariendi premitur concupiscentie carnalis delectacionem
abhominatur. sed cum memoria doloris a mente recesserit. iterum
carnales illecebras concupiscit. totaque auiditate ad earum experi
enciam rapitur. quia eis quantus admixtus sit dolor non
recordatur. ita carnalis animus carnis temptacione pulsatus.
iniquitatem suam reiterat; Nam si bene memorie saperet.
dolor ipse qui malam delectacionem sequitur. nequaquam ita effre-
nis mens ad eius appetitum traheretur; Ipsa quoque gratia accepta
si animus ab eius recordacione non desiperet. ab iniuria con-
ditoris uel solo pudore nos coherceri potuisset; Quia igitur
cicatrices peccatorum nostrorum nequaquam aperirentur ad actum. nisi
prius putrefacte essent per desiderium. neque ullomodo per praua de-
sideria mens intus putresceret si non prius a memoria pre-
teritarum miseriarum suarum in presenti beneficiis dei considera
tione desipuisset. plangat iste insipientiam suam et dicat;
Putruerunt et corrupte sunt c. m.; Sed libet adhuc conside
rare. quare non simpliciter dixit ab insipientia mea uel propter
insipientiam meam. sed a facie insipiencie mee. utrum ne aliquid
nobis ista adiectione significare uoluerit; Primum ipse modus

loquendi considerandus est. quia sepe in diuino eloquio simile inuenitur. cum dicitur a facie domini. uel a facie inimici. siue etiam quod magis obscurum est cum de rebus humana figuracione carentibus corporeis. non numquam et incorporeis agitur. cum facies memoratur. quod in usu loquendi hic minime esse cognoscitur; Tunc tamen fuisse dubium non est. quod satis ex tam frequenti scripturarum posicione colligi potest; Quia enim ubique occurrentis faciem declinare non possumus. congrue in scriptura per faciem presenciam atque instanciam. siue importunitatem significamus. Quid est ergo quod cicatrices non solum ab insipientia sed a facie insipiencie putruisse et corrupte esse dicuntur. nisi quia dei gratia nequaquam nos usque ad lapsum peccati desereret. si non prius nostra insipiencia deo in nobis habitanti diu importuna fuisset. Qui cum per longam neglegenciam nostram recedere a nobis inuitus cogitur. statim cicatrices uulnerum nostrorum. non solum per praua desideria putrescunt. sed usque ad operacionem prauam corrumpuntur;

Quatuor modis seculo renunciatur; Sunt enim qui seculo renunciant more apostolorum. alii more iude. alii more ananie et saphire. alii more iezi; Qui enim pro deo cuncta que huius seculi sunt ad imitacionem apostolorum dimittunt. causa solius uite eterne. illi cum apostolis laudabuntur et remunerabuntur; Qui autem postquam a seculari conuersacione transit. de rebus monasterii fraudes facere presumit. iudas est. et pena iude si non penituerit

apud inferos multabitur; Qui autem de seculari conuersatione ad
diuinum seruicium conuerterint. si ea que in seculo habuerunt. partim
distribuunt. partim sibi etiam reseruant. non credentes quod eis
dominus in huius uite cursu ministrare possit uictum et uestitum.
et cetera necessaria. isti sententiam maledictionis excipient si
non penituerint cum anania et saphyra. qui uendito proprio
agro. fraudauerunt de precio eius. et partem sibi reseruantes
partem quandam ad pedes apostolorum posuerunt. et ideo pro eiusdem
fraudis reatu. uerbo petri ante pedes eius ceciderunt mortui;
Mortem igitur quam illi corpore pertulerunt. hanc imitatores
eorum in anima patientur; Qui uero in monasterium transit.
et quod in seculo habere non potuit. uel non habuerit. in mo
nasterio habere quesierit. sine dubio adherebit ei lepra gezi.
qui abscedente domino suo helyseo propheta a naaman syro qui
eiusdem prophete iussu in iordane septies lotus a lepra mundatus
fuerat. pecuniam fraudulenter accepit. et ideo eiusdem prophete sen
tencia leprosus factus est; Quod ergo in corpore ille pertulit.
hoc imitator illius si non penituerit in anima pacietur;

Deus ubique presens est. et ubique totus.
Ubique presens. nec habitans ubique. sed in templo suo. cui
per gratiam benignus est ac propicius; Capitur autem habitans
ab aliis plus. ab aliis minus; Capi autem est intelligi et cog
nosci; Humanam animam similitudine trinitatis seruans.

triplici natura consistit; Habet . ij . eē uiuere corpus regere;
Habet etiam racionē. ɔcupiscentiā. irā; Hec est trinitas racio-
nalis. quā illuminat & regit trinitas spūalis. que est lux & gr̄a
naturalis; Sup rationē eius fundatur fides que est lumen eius.
& sicut racio naturalit' p̄cedit prius eius discernimus quā ɔcupis-
camus sic fides que est prima lux anime. p̄cedit alias uirtutes;
Sup cupiditatē est spes. que est lumen eius; Sup irā caritas
regens & illuminans eam. & sicut ira naturalit' ardet. sic cari-
tas spūalit' feruet; His tribus etiam coheret intelligencia. uo-
luntas & memoria. & tria prius posita eē uiuere. & regere; Tria
sunt que trinitatē spūalem expellunt et subuertunt. ɔcupiscen-
cia carnis. concupiscentia oculorum. supbia uite; Hec tria opposita
sunt fidei. spei. & caritati. & dum homo istis consentit. cadit a
uirtutib; & opponunt singula singulis; Sed tria sunt que re-
uocant. & redire faciunt ad memoriam trinitatē. spūalem. idest
timor mortis timor iudicii. spes eternorum; Tria sunt que con-
firmant iusticia. pax. & gaudium in spū scō; Amor dī lux est cor-
dium; medicina uulnerum. soluens uincula peccatorum; Hic est
quasi lucerna in media domo. ad cuius radios singla
discernunt que in domo sunt lapides. ligna. & c̄;
Sic quoque spūalis iudicat omnia; Operatur amor iste in omnib;
diuersis & plurib; modis; In his qui adhuc in sclō sunt facit
ut uestiant nudos. pascant egentes. uisitent infirmos;

Illi qui sunt in claustris hec non operantur. habent .ii. manus confixas.
pedes constrictos. sub obedientię iugo; In quibus amor dei operatur
ieiunium. orationem. uoluntariam subiectionem. uirtutum sollici-
tudinem et promotionem; In angelis operatur ut indesinenter cohere-
ant. ut eo delectentur. eum diligant. Hoc idem operabitur in
iustis post hanc uitam. caritas enim non excidit; Est autem tam
quam scala duobus lateribus lateratam. dilectione dei et proximi. ac gradus me-
dios quibus ad summum ascenditur. donec perfectio addatur et cumulus.
que erit in futuro; Apostolus enumerat gradus dicens; Caritas paciens
est benigna est. et cetera. et sunt in secundo latere quindecim gradus illi;
Qui scalam conscendit. uno primum pede terrę. alterum in alto ponit;
Per terram significantur terrena subsidia que etiam ascendentibus sunt
necessaria ad usum et sustentacionem. non ad delectacionem et susten-
tacionem; Alter pes est uirtutum promotio tendens ad summum;
Caritas est ciuitas in quadro posita; Diligit enim deum. diligit
seipsum. diligit amicum. diligit inimicum; Habet etiam primas
.iiii. uirtutes sibi adiunctas et coherentes. que sunt quadrum
ciuitatis humilitas. prudentia fortitudo temperantia; Humi-
litas fecunda mater est uirtutum et nutrix; Hec duplex est
prima ut homo se abiciat. et quod est ex se contempnat. aliis se
subiciat. Hec est principium et mater uirtutum; Postquam
etiam promotus est. et opulentiam habet uirtutum necessaria
est humilitas ne de habitis superbiat. sed humilietur ne cadat;

Hec ostenditur in canticis graduum; Fortitudo similiter duplex
est; Per eam in presenti resistimus uiciis; in futuro deo coherebimus;
Secundum hunc effectum durabit. secundum alium excidet. et de duabus;
aliis dici potest;

Karitas paciens est. quia illata mala equanimiter tolle
rat; Benigna est. quia pro malis bona largiter ministrat;
Non emulatur. quia per hoc quod in mundo nil appetit. inuidere
terrenis successibus nescit; Non inflatur. quia cum premium
eternorum anxia desiderat. de bonis exterioribus non exaltat;
Non agit perperam. quia quo se in solo dei et proximi amore dilatat.
quicquid a rectitudine discrepat ignorat; Non est ambici
osa. quia quo ardenter intus ad sua satagit. foris nullatenus
concupiscit; Non querit que sua sunt. quia que hic transi
torie possidet. uelut aliena negligit. cum nil sibi esse proprium
nisi quod secum permanet agnoscit; Non irritatur. quia iniu
riata ad nullos se ultionis motus excitat. dum pro magnis
laboribus maiora post premia exspectat; Non cogitat malum.
quia in amore mundicie mentem solidans. dum omne odium
radicitus eruit. uersare in animo quod inquinat nescit;
Non gaudet super iniquitate. quia quo sola dilectione erga
omnes inhiat. nec de perdicione aduersantium exultat;
Congaudet ueritati. quia ut se ceteros diligens. per hoc
quod rectum in aliis conspicit. quasi de proprio profectu
hilarescit;

Dauid inermis contra goliad.

Ad pugnam processurus uti non ualuit indumentis re-
galibus. id est humilitas aduersus inuisibilem dimicatura
superbiam. temporalis glorie diuitiis. et secularis potencie prec-
ationibus uel munimentis non curat ornari que magis ei sunt
impedimento quam adiumento. magis detrimento quam munimento.
magis denique oneri quam saluti; Pastorali igitur dauid
baculo contentus et funda cum quinque lapidibus positis in pera.
procedit fidei ductu ex dei gratia confidens de uictoria; Sic
et humilitati adest baculus pastoralis. id est timor domini de
quo dicitur; In timore domini fiducia fortitudinis; Pastoralis
inquam quo coerceat et effuget lupinos morsus. id est mores
carnalitatis. quatinus ouibus similes pie cogitaciones pas-
cantur in campo securitatis; Pera que ex corio constat mor-
tui animalis memoria intelligitur uel representacio huius uite
mortalis. in qua scilicet memoria sunt lapides quinque. qui de tor-
rente sumuntur sacre scripture; Qui ergo sunt hii lapides
quinque. Primus est saluatoris passio. secundus martyrum imi-
tacio. tercius castitatis professio; Quartus penitencie suscep-
cio; Quintus perseuerantis obediencie perfectio; Quo ulti-
mo lapide. id est obediencie uirtute. humilitas
nouit perfectus durissimam superbie cervicem deicere;
Hinc ergo unus sufficit. scilicet alii absque isto non sufficiunt;

Funda que manu tenetur. digitis explicatur et brachij
fortitudine maxime utitur. fidei est soliditas. que ope im-
pletur. et discretione explicatur idest expeditur et uirtutis
robore confirmatur. ut hostis idest quodlibet uicium forti
ictu feriatur; Libet etiam goliad cum armis eius intueri;.
Goliad igitur est superbia. cuius equus est tumida ex seculari
honore iactancia; Lorica est generose nobilitatis cum afflu-
entibus diuiciis memoria. instar lorice circumdans et pretegens
undique corporis exteriora; Scutum est obstinatio et mendacium
quo repellit a se omne salutis iaculum; Lancea que ex lig
no constat et ferro. est perplexa iniquitatis extensio. que quasi
mucronem. idest ferri summitatem heretice. uel diabolice praui
tatis habet acumen; Gladius biceps idest ex utraque parte
acutus. est doli malicia interius. et fraudis fallacia quasi in
uerbis exterius; Caput igitur goliad eodem ipsius gladio
abscidatur. quia ut in psalmo dicitur. incidit in foueam et
maliciam quam tetendit; Galea est altitudo qua se eleuat
contra dominum. galea iniquam muniens et pretegens tocius
superbie caput;